Dr. B. GERZABEK

Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE. на рогі Salter в Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 9-10 вечером. Telephone: St. John 896 як також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, званій під назвою Приватного Шпиталю від ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано; 3-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

визискання засобів води, які находять ся на Марсі.

Отсе припущеня астрономів, за якими промовляє всякі правдоподібности. Чи і коли зможуть мешканці землі провірити се та може ще й найти який спосіб до зносин з населенем Марса, сього хиба ніхто не годен пересвідчити.

Кілько мешканців має земля?

Найновійші обчисленя в тім напрямі робив проф. Супан з Готи в Німеччині і подав їх в своїй науковій праці під заголовком: "Бефелькерунг дер Ерде" (Населеня землі). Після нього людське населене цілої земської кулі виносить один міліярд 623 міліони 300 тисяч. З того числа припадає на Африку 170 міліонів, на північну Америку 110 міліонів, на Південну Америку 35 міліонів, на Азію 900 міліонів, на Австралію 8 міліонів, на Европу 400 міліонів, а на підбігунові околиці 300 тисяч.

Цікаве буде додати порівнане густоти населеня. Покаже ся тоді, що найгустійше заселена Европа, в якій на кождій милі квадратовій мешкає пересічно 107 людий. По ній іде Азія, де на одній милі квадратовій мешкає пересічно 53 людий, дальше Африка з 15 людьми на квадратову милю, Північна Америка — з 14 Південна Америка з 5, дальше Австралія з двома людьми на кожду квадратову милю. В Підбігунових околиних не припадає пересічно навіть оден на кожду милю, бо там на 100 миль квадратових припадає ледво 6 людий.

Не менше цікаві будуть здогадочні числа, подавані ріжними ученими на число людий в давних часах. Так примірно, учений Бельо обчисляв, що населене землі в часах панованя римського цісаря Августа, себто менше-більше коло часу Народженя Христа або коло 1900 літ тому назад, виносило не більше як 54 міліони. А другий учений Малтус каже, що населене Европи, хоть нині чиселить понад 400 міліонів, перед пятнайцятим віком николи не виносило більше як 50 міліонів.

ПОВІДОМЛЕНЄ!

Отсим подаєсь до відомости: Надзвичайні Загальні збори Аматорського Кружка М. Заньковецької в справі доповнени статутів відбудуть ся дня 24-го цьвітня с. р., т. є. в пятницю о год. 8-ій вечером у гали Хлопана на розі МкГрегор і Бороне.

Просить ся всіх членів як найчисленнійше явитись.

Наколиб котрий з членів не міг явитись, просить ся повідомити про се секретаря з. Ів. Каменецького 495 Флора аве.

Комітет

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні наліпки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" під адр.
H. BODNAR
667 Main St., Winnipeg, Man.

Новітний Діоген.

Одна парискька часопись подає дуже цікаву історію про одного Бретонця, котрий постановив жити на взір славного фільософа старини, Діогена. Той Бретонець, на імя йому Евген Поаденев, вже від трох літ жиє на самоті з далека від людських осад і старає ся під кождим взглядом сам собі вистарчити. Очевидно спосіб його житя ріжнить ся дещо від способу житя фільос. Діогена. Славний фільософ зі Синопи мешкав у бочці, мав тільки плащ, торбу на поживу і ящик до пиття води; пізнійше і ящик кинув геть як побачив, що один сільськ. хлопець черпав воду пригорщами. Новітний Діоген з Бретонії мешкає літом і зимою в переверненій, великій шафі з віконцями, уміщеній під розлогим деревом. Крім того має котел і кухонне начиня, збанок, сокиру, стрільбу, шклянку і таке инше, вкінци пачку старих часописий, які в свобідних хвилях пристрастно читає. Побіч тих конечних приборів не має більше нічого, а жиє головно з ловецтва. Літом годує ся грибами і ягодами, а в тяжких порах року докуповує дещо з поживи. Давнійше мав кусень поля. Його продав і вимовив собі тільки досмертно на нім тільки місця, кілько займає перевернена шафа. Жиє на сьвіжім воздусі, підчас непогоди в шафі, в якій також спить. Чує ся цілком здоровий і щасливий, як риба.

Підставлене дитини.

Цілий Грац займає ся тепер сенсаційною справою підставлення дитини. В Грацу жиє понад 50-літний барон Іван Цойс, прегарний композитор, автор двох оперетов, які не мали успіху. Жиє він тут скромно, бо відзначував ся навіть до публичної жертвенности. Але мав барон Цойс тайну надію, коли йому родив ся би син, то на основі родинного записання, наймолодший баронів Цойсів був би сей син, а він, батько, дістав би 100.000 корон дожизнєно та на біду мав лише дві дочки. Але жінка його впала на добрий помисл: підсунути чужу дитину. Заприміла в якійсь пральни дівчину при надії, Гіртіпну, й обіцяла їй 1000 корон за відступлене дитини, коли би се був син. Гіртіана його дила ся тимбільше, що хотіла вийти за муж за приватного урядника, а батьком дитини був один офіцир. Потайки перед чоловіком удавала Цойсова, що є при надії і з кінцем січня діждала ся дійсно сина, котрого охрещено яко барона Егона Цойса. Тому що дуже наполегливо домагали ся Цойси суми 100.000 корон, скінчила ся дуже скоро карiєра "молодого барона Егона". Своїки при помочи детективів викрили все. Арештовано баронову Цойсову, Гіртіпну та помічну при обманстві повитуху баронової. Всі признали ся до вини. Сам барон Цойс не був винуватий. Се неврастеник, котрий вже кілька разів пробував самоубийства.

Яке занятє, найбільше причиняє ся до розширеня сухіт?

Люди котрі роблять найбільше в поросі як каменярі (на 100 — 62 хорує сухотами), шлюсарі, робітники заняті по фабриках тютюну, цементу, вугля і млинарі підпадають частійше тій хоробі. Чим порох острійший, тим більше ранить він легкі, спричинюю нежит, а за тим йдуть і сухоти.

Де мало сонця і воздуху пр. в арештах, заведенях для божевільних, там і часті сухоти.

Виходить отже, що сухотами може заразити ся кождий здоровий чоловік, коли:

1) Харкотинє сухітника дістає ся з пороху або з хустинки до воздуху, котрий здоровий вдихує.

2) З легких хорого піднає кашлю в лише здоровому.

3) Через просте перенесеня слини з уст хорого до здорового, як при поцілуях, при годуваню малих дітий з губи до губи, через ложки, миски і иншу посудину.

4) З молока і мяса худоби зараженої сухотами, або з молоком хорої матери.

5) Через рани у прачок, шкірників, різників, або через вдих нечистих заражених туберкулами.

Пятна на сонци.

О. Джером Рікорд, директор колегії св. Клари в Каліфорнії, робив поміченя над сонцем плямою великих розмірів, яка доходить до 469.936.700 англ. миль. Як звісно, верхня земської кулі разом з океанами виносить 197 міліонів англ. миль. В сей спосіб се одно пятно, замічене о Рікордом, є більше від цілої землі. У відношеню до сонця становить воно одну 2.785 часть верхні сонця.

Галицька позичка.

"Вінер Цайтунг" оголошує цісарский розпорядок з дня 24 марця с. р., яким надано на основі § 14 галицкій 13 міліоновій краєвій позичці право популярности.

Гегель бувший адвокат.

Кравченка буде вичеркнений з листи манітобських адвокатів, яко засуджений о злочин помочи в утечі злочиния.

В руках дикунів - людоїдів.

З Нових Гебрид доносять: Недавно виїхала з Австралії на північ острова Малікольо місия, яка складала ся з 6 членів. Від якогось часу заги нув по місиї слід. Як виявило ся, членів місиї спіймали тамошні дикуни - людоїди, поубивали їх та зїли.

Арештоване ватаги злодіїв.

З Жовкви доносять: Перед кількома днями викрила жандармерия зорганізовану ватагу злодіїв і вломників, котрі не покоїли ріжні місцевини повіту, а також увихали ся і в инших сторонах краю та вломлювали ся до кас і приватних домів. Довго не можна було тих злодіїв висліднти, аж послідна крадіж коний в Блищиводах помогла їх зловити. Злодії були заосмотрені в бравнінги і витрихи та инші знаряди, а члени тої спілки знаходили ся в Грабині, Добротворі, Блищиводах, Радехові і т. д. Деякі члени вже богато літ висиділи в криміналі. Сконфісковано у них много крадених річий.

Динаміт в папіросці.

В австрийськім воєнним порті Пулі якийсь Кроат найшов папіросу, закурив і нім добре папіроска зачала горіти, наступила сильна експльозия. Лише нещасного Кроата зранене. Слідство нічого не викрило, підозрівають, що се пімста якогось Італийця.

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! **НА СЬВЯТА!**

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зреwтою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красва 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лїпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лїпше за гальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 25ц до $1.25
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанием
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части Мейн улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіярською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, будучи, головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і перевозовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаний між иншими і одиноку компанію, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракоцюк при помочи п. Й. Петрата.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20.000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) одна.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформациї пишіть на адрес

,,CANADA''
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".
Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річно передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адрес: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

~ CANADA ~

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

,,CANADA''
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 28 Цьвітня 1914. Число порядкове 54. Winnipeg, Man. Tuesday April 28th 1914. Число 16.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ.

ФАРМЕРІ!

ЧИТАЙТЕ СЕ

ТА ДУМАЙТЕ!

Від 1878 року знижено цло на фармерских знарядах з 35 на 12½%.

З сего консерватисти знижили 20 процент а лібералы лише 2½ ппроцент!

Як бачимо, то консерватисти **вісім разів більше зробили для фармерів, як лібералы.**

Фармері, для свого власного добра, подумайте над сим!

Крокодилячі сльози през. Вілсона.

Коли донесено Вілсонови, президентови Спол. Держав що вже одного забито в Мексику, то він мав сказати: "Жаль мені, дуже жаль мені, що оно так сталось".

Як бачимо, то президент Вілсон "жалує" за кровію, що проливась в першій битві.

Що буде він робити пізнійше, коли подумати о крови, що поллє ся випущена американським оружем.

Вартоби знати.

Дійна корова.

В Бервин в Пенсильвaнії корова раси гернсей в протягу одного року так богато дала молока, що з него зроблено 1059 і пів фунта масла. Всего молока дала 19639½ фунта. Се числа є потверджені державними інспекторами для хову расової худоби.

Чи риби сплять.

До сеї пори була загальна думка, що риби николи не сплять. В найновійших доперва часах учені переконали ся, що риби уживають сну, як конечного спочинку. Досліди над сим питанєм переведено недавно, в новій морській акварії, в Мадриті, головнім місті Еспанії, де на великій скількости всіляких морських риб учені доглянули, що риби уживають сну, з винятком не многих тільки пород, які ніколи не сплять, а безперировно днем і ночию вганяють по воді, глядаючи без втоми за поживою.

Два місяці за побитє жінки.

Василь Бойчук дістав два місяці арешту за те, що побив свою жінку. Він вже не раз ставав перед судом за бійку і тому судія МкДоналд не жалував уділити кари, кажучи, що два місяці вистарчить йому переконати ся, що жінка не є щось такого, що можна безкарно ві бити.

700 миль желізничої дороги задумує збудувати сіпіярська компанія в провінції Альберта. На сю ціль компанія відложила вже 11 міліонів долярів.

Забила чоловіка в обороні свого житя. Якийсь Грін бив свою жінку так, що вона упала за відповідне вхопити ніж, котрим так шипнула свого чоловіка, що той в наслідок упливу крови помер.

Мексиканці будуть бити ся до останку, каже генерал Гаранца. Після послідних вістий Мексиканці злучать ся разом проти Спол. Держав. 17 тисяч Іспанців готові помагати Мексиканцям в борбі против Американців, котрі таки на добре беруть ся до ножа.

Банстон, сільник в Кравченковій утечі, випущений тепер на волю, утік вчера рано від охороною поліції до Спол. Держав. Кажуть, що його жінка "пумеро2" помагала йому ховати ся. Єго випустили за те, що зрадив заговірників котрі помогли Кравченкови утечи.

Вже підписало ся поверх 20 тисяч людий, аби замінити кару смерти на котру Кравченко був засуджений на кару дожизнотного криміналу.

Шпіонажа в Европі.

Набрала такої горячковости, що всї держави боронячись перед шпіонами, арештують кождого, що гляне в гору, себто на форти.

Населене Спол. Держав

виносило 27 цьвітня 98 міліонів душ. А инші приналежні землі до Спол. Держав мають мешканців 11 міліонів, що кажe, що всіх людий підданих громади Спол. Держав є 109 міліонів. Треба памятати, що мешканців в Спол. Державах в 1910 році було лише 91 міліон і 972 тисячі.

Росія зброїть ся.

Послідні вісти доносять, що міністерство війни побільшило російську сталу армію о 460.000 люда, се значить, що російська армія буде виносити 1.700.000 людий що потягне 500 міліонів рублів видатку на утримання того року.

Нове застосоване електрики.

Доносять з сфер технічних що електрика дасть ся дуже добре ужити і в рільництві. В Чехах переведено проби. Урядженo над полем засіяним сітку електричну, яка осьвітлила часть поля. Та часть поля дала два рази більший збір, від части, яка не була під впливом сьвітла електричного. Ділане електрики тревало лише кілька днів.

Страшна статистика.

В році 1913 злинчовано в Америці 52 особи, між ними 51 мурина і одного білого. Линч дає ся часом оправдати як суд народа. Але в минувшім році було 21 случаїв, де юрба людий замордувала мурипів не переводячи ніякого слідства, лише на підставі самого підозріння. В кількох случаях показало ся, що злинчовано людий зовсім невинно. І так примірoм в Грінвіл, повішено мурина, оскарженого о морд, а в кілька днів опісля признав ся до злочину білий. В деяких випадках причиною лінчу був злочин знасилуваня жінок. Перше місце в тій страшній статистиці займає стейт Джорджія; тут протягом одного року злинчовано 10 осіб.

Молодший брат Збишка

(Цигансвича) Владек має боротись 11-го мая в Вінніпегу з доктором Ролєром. Владек Збишко, хотяй ще дуже молодий, здобув вже почесть шампіона Европи. Він тепер боре ся в Спол. Державах, де в Бофало положив 15-го цьвітня Москаля Мамутова. Перший раз взяло Збишкови 55 минут а другий раз 10 минут положити Мамутова. Знатоки в боротьбі пророкують більшу славу і успіх молодшому, як старшому Збишкови. — Збишки їх правдиве імя Циганевичі походять з Галичини з Станіслава і є Поляками.

Майор Штонгольму (Швеція). Лінлатен дістав засуджене на 100 дол. кари за те, що на робітничих зборах крикнув Най жиє република! Треба знати, що думка, зробити з Швеції републику, займає що раз то більші круги. —

Шведська королева, хотяй дуже не любить Швеції, дістала гратуляцийну телеграму від 6.359 панів.

В телеграмі було 13.000 слів. Раз собі телеграма.

Німці заборонили російським студентам учащати на берлинський університет. Тому всі російські студенти, числом 853, подали просьбу до університету в Копенгаґі, щоби їх принято до данського університету. Їх просьбі задосьтьучинено.

Олстер не жартує.

25 цьвітня Ірландці, що йдуть проти самоуправи Ірландії спровадили 25 тисяч ґверів Манлера та 200 тисяч магазинів куль. Не далеко пристани де се оружє було виладоване стояло 50 тисяч охотників готових боронити свого добра.

Виладоване відбуло ся спокійно завдяки хитрости Карсоніяців (сторонники Карсона провідника ірляндських протестантів). Они спровадили малий корабель угля і старали ся нібито боронити єго перед правительственними урядниками, котрі хотіли побачити, що корабель привіз. Од нак капітан корабля спротивив ся і аж рано позволив на ревізію. Сим спротивленем звернув він увагу уряду на свій корабель. Тимчасом корабель, що дійсно мав амуніцію виладовано як найспокійнійше і на 200 автомобілях розвезено ґвери всюди, де їх було треба. При виладованю взяло участь 4 тисячі людий. Се зробити, забрало лиш одну ніч. — Аж рано урядники побачили, що вони замість стеречи амуніцію, стерегли вугле.

ЦІСАР ХОРИЙ.

Послідні вісти доносять, що стан здоровля австрийського цісаря не конче потішаючий. "Фрі Пресс" вже тому тиждень як писала, що цісар вже помер. — Нема то, як "Фрі Пресс" скаже правду. Так, так нема то, як ліберальна гадка.

Пожартував?

В Нішаві дня 22 цьвітня приведено якогось Баттершала з Оук Ліф перед судію поліцийного яко обвиненого за жарт в відповідях при запиті уродженя своєї дитини.

На питане: Місце уродженя батька?

Баттершал відповів: Копиця сїна, в Уалтгемстов в Анґлії.

Питане: До якої раси належить мати?

Відповідь: До білої, але лише тоді, коли не чорнить кухні.

Питане: Занятє матери?

Відповідь: Плоджене невільників, з котрих мають дерти шкіру.

Баттершал доказував, що его відповіди є правдиві, однак судія думав инакше, що видно з того, що дав Баттершалови місяць часу, щоби виповнив друки народженя дитини так як належить ся. Коли би сего не зробив то заплатить 5 дол. і кошта, або буде сидів 15 днів в арешті.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелів з краю, то тепер найлїпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до н ас, або напишіть лист, а ми вам подамо всї інформациї.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найлїпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати; — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і нам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

ДОПИСИ.

ІННОВАЦІЇ.

Хто інтересував ся сего року конвенцією укр. англ. учителів Манітоби, а також хто є обзнакомлений з попередними конвенціями учителів сеї провінції, той мусів завважати дещо, про котре варто би оттут коротенько згадати.

Саме скликане конвенції ся даної було зроблено без жадного непорозуміня. Програма була уладжена так, щоби всі важнійші сторонництва задоволити і щоби все перепровадити в згоді. — Скликане було дане на час, та було воно дуже загальне, кожда часопись оголошене друкувала; кождий учитель дістав запрошене і програму через руки шкільного секретаря; кожда наша школа (вивша) дістала для своїх учеників запрошене на конвенцію.

В оголошених і програмі завважуємо що сего року перший раз в житю нашої учительскої організації запрошено шкільних інспекторів з дістріктів де є много наших шкіл.

Ся думка торічного заряду організації була дуже добра, тому що при такій нагоді учителі могли почути, що інспектори думають і говорять про провадження укр. двомовних шкіл.

Сего року перший раз запрошено великого педагоґа, котрий дав учителям поміч своєю промовою. Ним був Др. Менентайр, батько тутешнього учительства. Запрошеня такого чоловіка на учительську конвенцію, та його промова, дали більше користи учителям, чим всі дискусії, котрі провадили ся нераз годинами минувших років. Не висказую ся тут ясніше, тому що вірю, що читач мене в так розуміє.

Сего року наш учитель на конвенції перший раз дав відчит в англійській мові. Тема відчиту: "Тічінґ оф Інґліш ту Форейнерс" є дуже важною для нашого народу в Канаді. Тому відчит тов. В. Мігайчука був потрібний і дуже корисний. Шкода, що не було більше Англійців, аби почули слово нашого учителя про те важне питане: "Еффішієнт тічінг оф інґліш ін форайн скулс". Тов. Мігайчук сказав, що виховане доброго горожанина, гарного характеру є важнійшим чим вивчене порожних для дитини англійських слів, фраз і речень, тому учитель перше повинен виховувати характер, а потім учити по англійськи.

Дати дитині дійсне виховане, розвинути душу, витворити ініціятиву, орігінальність, можна лише в рідній мові.

Торічний заряд Ц. У. У. перший раз порозумів ся з Манітоба Едюкейшінал Ассосієйшин в справі нашої організації так що О. У. У. злаєть ся оставть ся від тепер автономною філією того великого просьвітного Товариства провінції через те й наші учителі могли брати з нашої конвенції "фрі ретурн" коли показались зі "Стандард Сертифікейтс".

На спеціальну подяку заслугує старий заряд за се, що приготовив гостину до "Манітоба Аґрікалчурал Каледж". Ся візита такої величавої інституції повинна бути дуже великою памяткою для наших учителів: ні, не тільки памяткою, але заохоченим до дальшого само-осьвідомленя, та заохоченем до того, аби діти наших фармерів пішли колись до сеї школи та йознакомили ся з науковим фармерством, що є дуже потрібне.

Оттільки інновацій. Решта було як звичайно. Трошки було клопоту і перепалки через майже особис… справи, але уже сего було менше, чим бувало. Та може ще прийдуть часи, що й ві… своїм згадкам поправимо ся.

Мих. Сте…чин.

Міни Крік, Ман.

Хвальна Редакціє!

Зробите мені велику приємність а людям прислугу, коли поміститє сих пару слів у Вашій часописи "Канада".

Кому з нас не відомі ті часи коли то на нашій любій Україні жилось гарно та любо? Кому невідомо, що прийшли наші вороги та закріпостали наших батьків та обернули в робочу худобу?

Ми змушені щербатою долею покинули той любий край. Утекли сюди перед російською нагайкою та перед австрійскою кольбою.

Довго ми блукали по сих широких преріях Канади. Не одну "тайгу" переступили доки не осіли на теперішних наших фармах.

Живем, як люди живуть. Однак будучність перед нами. Є виглядн, що і "в наше віконце засьвітить сонце".

Але і тут не без ворога.

Місце російських чорносотенців і галицких вшехполяків взяли "наші славні ліберали. Они в своїй злости раді-б нам серце з грудий витягнути. Ґвалту кричать, що ми говоримо мовою,

…— котрою учила
Нас всіх ненька говорити
Ненька наша мила.

Тому брати, Русини памятаймо, що маємо робити, коли не хочемо, щоби з нами те ся не стало ся, що з нашими дідами.

Коли хочете аби по нас і слід не стало, то голосуйте на лібералів. —

Василь Федорович.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити сих пару моїх слів для перестороги вінніпеґських Українців.

Тому пару тижнів прийшов до мене п. Богонько, звісний з колишної приналежности до незалежних попів, ще з одним Англійцем питати, чи я маю вже горожанські папери. Коли я єму відповів, що вже маю папери, то він тоді питає мене як я буду голосувати при найблизших виборах. Розумів ся що я відповів єму, що я як кождий сьвідомий Українець буду голосував на ту партію, котра для нас є ліпшою, то є на консервативну партію. На се п. Богонько зачав мені розказувати, що він вже 16 літ в Канаді, що він вже брав три рази участь в виборах та що він навіть і детективом вже був а все голосував на лібералів, то і я повинен так зробити.

Ви, пане Богонько, як хочете так робіть, Ви можете продавати себе, але від других людий вам зась. Се, що ви вже 16 літ в Канаді, що ви вже три рази голосували на наших ворогів то є на лібералів і що ви навіть і детективом були се нічого не значить. Гер, аби і що робив, то все буде чорний, так і з вами. Ми сьвідомі Українці не потребуємо Богоньків аби нас учили куди ми маємо йти, вони лучше зроблять, коли будуть пильнувати свого носа, а не чужого проса.

П. Гаврин.

Девсленд, Саск.

Хвальна Редакціє!

З нагоди закінчення "Малого Зеркала" мушу заявити, що не зараз нам дістати щось друге сему подібне. В виїзді проф. Карманського ми тратимо як раз те, чого нам конечно потрібно для нашого розвою, тратимо здорову критику. Я знаю, що богато зі мною може не годить ся, однак ся люди мусять занадто в… бути засліпленими, щоби не… дати справедливий … в справі як се. Як би воно не було, то таки ніхто не заперечить, що відізд Проф. Карманського се велика шкода на поли нашого молодого шкільництва … на поли нашої звихненої журналістики.

Правда є Гикуни і Голе… дехто с "фарисеїв", що … ть ся з … ти, але … шує проф. Карманського … відізду, однак утіха їх … го не буде тревали. Люди вже бачили хто є такі "напое…" як ред. "К. Ф.", "Ред…" … і "Укр. Голосу"

Я певний п. Гикуни і чи нечиа кумпанію, що ви добре зобачили в "Малому Зеркалі" те, що ви на … ша рядовата … ть і розумілість не … вам … на добу … о в… остаєтесь на дальше … ті багну, в якім ви до сего часу належите ся.

Радуйте ся, малпи … і віслюки, Карманський від'їзджає! Арена опорожня… я. Тож бачите, ви зачва сам…

Ви-же професор, не забувайте про нас і хоч з Старого Краю спроможіть час від часу … своїм бічогом. Візіт Ваш засмутить кождого хто ще не зрозумів … наміри.

Не робіть собі ничего з того, що та голота так … поступає. Они інакше не … ть, се … ня їх культура, котрою вони так хвалять … англійської та ще і … нам преси заїхала з ним.

Ось і я розпи… ся, скажу сам як … в Великодну Неділю. Зайх… … тут на ших нема то й … сьвітом. Як би так ще … то прийшло би ся і в подію з шуфлею ходити.

На закінченє скажу, що погода в нас … красна, ще 9 цьвітня фармари почали роботу в поли. Кождий сподієсь доброго року на збіже і худобу. Дай Боже!

Здоровлю читачів "Канади".

Ю. Т. Чайковський.

Роблін, Ман.

Хвальна Редакціє!

Не давно відбула ся в нас конвенція консервативної партії. Зібраних було дуже богато. Найбільше було наших фармарів. На зборах говорило богато бесідників. Найкращу бесіду виголосив мін. просьвіти Колдвел. Він обговорив дуже точно справу просьвіти в Манітобі. З его бесіди кождий міг бачити, що стан просьвіти в нашій провінції не стоїть так зле, як наші вороги ліберали старають ся нас представити. В своїй бесіді мін. Колдвел звернув увагу і на двомовні школи.

Між иньшим він сказав і за не: В нашій провінції є не сумлінні люди, котрі для осягненя своїх цілий розминають ся зі всім, що можна назвати чесним і людським. Ніхто не заперечить, що провінцію Манітобу замешкують в великім числі Русини і Поляки. Вони платять податки, старають ся бути добрими горожанами сего краю, то чому ми не маємо обходити ся з ними так, як ми хотіли би аби з нами обходили ся. Они є горожанами сего краю не гіршими від нас, то чому заперечувати їм користати ся всіми добродійствами які дає нам конституція британської провінції. Не обходити ся з ними по людськи, се значить іти проти конституції сего краю, а зробити се жаден добрий горожанин не повинен.

Найбільше крику роблять ліберали за те, що теперішний консервативний ряд дав, на їх гадку, за богато права Русинам і Полякам. Свої твердженя опирають вони на тім, що ряд отворив два семинарі, один в Брендоні для Українців, а другий в Вінніпеґу для Поляків. Мали би ліберали право кричати на сі семинарі, колиб їх не було треба. Однак оно так не є.

Кождий з нас знає, що ліберали кричать, що манітобський ряд за мало звертає уваги на шкільництво. Они кажуть що в Манітобі є богато шкіл, котрі за всяку ціну, не можуть дістати учителя; а колиби не було сих семинарів, чи лекше би було дістати учителя? Власне тому, що число дітий в шкільнім віці збільшає ся з кождим роком, ряд провінції Манітоби уважав за конечне отворити сі семинарі. А що богато учащаючих дітий до школи є української і польської народности, котрі не розуміють англійської мови, ряд вірний законам канадійської конституції, так само як і принціпам британської справедливости, отворив сі два семинарі, котрі мають на цілн виховувати молодих людий на добрих учителів, котрі мають просьвічати дітий своєї народности.

Жаден чесний чоловік не скаже, що учитель, котрий не розуміє мови своїх учеників є лучшим від учителя, що розуміє мову і душу дітий, котрих він учить.

Дальше говорив міністер Колдвел, що манітобський ряд старає ся о скілько его сили трактувати всіх горожан сеї провінції однаково. Було би се великим злочином відбирати комусь его рідну мову і тому він осуджує роботу лібералів, котрі власне носять ся з подібними гадками.

Ось і бачите, шановні читачі, хто наш ворог, а хто приятель.

Ми знаємо, з якими замірами носять ся панове ліберали взглядом нас. Ми знаємо, що сі великі наші "добродії" з ліберальної партії цілий час кричали, що ми Українці народ до нічого не здатний, хиба лише на те, щоби наповнити нами доми сумасшедших і кріміналн (се слова п. Роса ліберального кандидата в Ст. Клемент, котрі він сказав на мітингу в Оак Бенк. Ми знаємо, як нас трактує ліберальна шмата "Фрі Пресс". То вже так чи можемо ми попирати тих, котрі нас раді-би стерти з лиця землі? Скажіть самі панове читачі.

Я від себе скажу, що ми фармері з виборчого округу Роблін йдем як оден за тими, хто з нами. Нема сумніву, що в нашім окрузі вийде послом, консерват. Те саме я зачував і від людий з других округів. Тримаймо ся, брати Русини, разом, бо ліберали підбурюют всю англійську публику проти нас. Впаде консервативна партія, впадуть наші домагання. Хто нам заручить, що ми не втратимо те, що маємо, коли ліберали вийдуть? Що маємо то держім, щоби ще ту одробину, яку маємо не стратили. Тримаймо ся разом, як горожанам слід коли нам ходить о добро сего краю, о добро наше.

С. Новосад.

Вісти з Краю.

Біда в Старім краю.

Пишуть … нас з краю таке: "В нас тут дуже велика біда! Тілкого перелому як сего року навіть найстарші люди не помятають. Люди цілими громадами покидають села, та … кають в сьвіт за очи. Позіставші дома живуть ся лише на … пустою, бо … сего року … було … Голодовий тифус вже заняв кілька повітів і ширить ся з великою скоростию. Зарібків нема. Лиша… ть ся лише біда, голод і голодова смерть.

КРУГОМ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ЮВИЛЕЮ.

У КИЇВІ.

З нагоди ювилею застрайкували робітники на машино будівельнім заводі. 600 робітників вийшло на вулицю й урядило демонстрацію. Поліція розігнала демонстрантів.

На знак протесту проти заборони Шевченківского ювилею страйкувало 11 лютого богато майстерень на Великій Соломянці і коло двірця. Страйкували також робітники великої друкарні Яковлева.

Сьвято Шевченка в Москві.

В Московськім университеті кілька сот студентів уладили віче й ухвалили резолюцію з протестом проти обмеженя Шевченківських торжеств. Українці не прийшли на виклади.

Сьвято Шевченка в Петербурзі.

Традицийна панахида по Шевченкови, уладжувана звичайно в Петербурзі Шевченківським товариством дня 10 марта с. р. не відбула ся.

Трудовики післали до Київа таку телеграму: "Поклоняючи ся разом з Українцями перед памятію Шевченка, великого поета і трибуна, ми висказуємо глибокий жаль з приводу того, що сучасні услівя російского житя переміняли велико національне українське сьвято в день смутку.'

На сільсько - господарських курсах студенти уладили панахиду по Шевченкови і яко протест проти заборони сьвят уладили одноднєвний страйк.

Дня 10 марта на вечірнім засіданю державної Думи з приводу інтерпеляції про заборону вшанованя памяти Шевченка, посол Мерщій з київської губернії, котрого бесіду подаємо в сім числі виступив з заявою, в котрій говорить ся: "Український нарід далекий від сепаратизму. Однак він має рідну мову, богату літературу і вікову культуру, котрих не хоче зречи ся і ніколи не зрече ся. Українці жадають рідної школи і непереслідовання, в котрій говорить ся: "У-

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи. Ві… сиких процедурах удавайтесь до нього.
Phone M 2000 210-11 Nanton Bl… Winnipeg, Canada

SAVOY HOTEL
F. F. HERBERT, Властитель
Main Str., напротив C. P. R.
Станція і віат 1 дол. денно
Добра вина, лікери і цигара. …
Телефон Garry …

Oriental Hotel
Tel G 4716. 700 MAIN St.
Wm. Downing, власт.
Одинокий Руский Готель в Вінніпеґу. … Заходіть до сего.

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний
T. H. Nesbitt і J. M. Wilson, Prop's
…
802 804 Main st. Phone S.J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone - - St. John 60…
Jos. Hennessey, Propr.
Коли хочете … "ОНТАРІО" … Добра …

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, повновласники нотарі … в судах …
Офіс 316 McIntyre Block
Phone Main 18 & 19. Winnipeg, Man.

П. П. АЛЕХНО.
Руско - Польський заклад фотографічний, повозний і погребовий. — Автомобілі для винайму, карити на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1794.
WINNIPEG, MAN.

краінський нарід далекий від сепаратизму. Одначе він має рідну мову, богату літературу і вікову культуру, котрих не бажає зречи ся і ніколи не зречеть ся, Українці жадають рідної школи і непереслідовання українських просьвітних организацій."

Кари за сьвяткованя Шевченківського ювилею.

Київська "Рада" доносить: По постанові київського губернатора адміністративно покарано отсі особи, що брали участь в зібраню на передодні Шевченкових днів на вул. Несторівській в квартирі вдови сьвящ. Мельникової. П. Мельникову засуджено на 70 карбованців з заміною на арешт 3 тижнів; студентів: М. Ковальського, Беневського, М. Барнабова, Г. Мазуркевича на 3 місяці арешту кождого; курсисток: Н. Манджосі, Є. Кремянську на 2 місяці; студентів: В. Назаринця, П. Котова і М. Єремієва на 1 місяць. Студента В. Кандаурова арештовано 24 гг. ст. лютого, випущено з Лукіяніської тюрми. По відомостям "Нового Времени", всіх арештованих за демонстрації в Шевченкові дні отягнуть до судової відвічальности.

Ювилей Шевченка в німецькій пресі.

З більших дневників помістила "Нає Фрає Прессе" довшу статю про житє і творчість Шевченка з підчеркненем єї національного характеру. Часопись 'Райхспост' подала статю п. з. "Маленає лєттер Ріт" (Остатний похід Мазепи) в якій Шевченковими поезіями змальовує тюрму народів — Росію, буйну козацьку волю, а виводячи перед очи символічний образ великої російської революції, котра має принести визволене всім народам —клич козаків: "сідлай коня, козаче! Кидай ся у вир визвольної боротьби, в останний похід Мазепи!"

В Харкові. 10 лютого з зборі студентів усіх факультетів харківського университету рішили страйкувати далі по скінченю зборів студенти зі співом вийшли на вулицю, але поліция я розігнала демонстрантів.

Шевченкові сьвята у Харкові не відбули ся.

11 лютого розпочали демонстрацію студенти технологічного інститута. До них прилучили ся студенти университету. Двотисячна товпа пішла до университету, але тут поліція розігнала демонстрантів. Арештовано богато Українців. Викладів по висших школах не було через брак слухачів.

В Катеринославі. В звязку з Шевченківским ювилеєм студенти гірничого інститута урядили одноднєвний страйк. Викладів не було. Відбули ся урочисті збори памяти Шевченка. Вступне слово сказав професор гірничого інститута Тертіґорев і Д. Яворницький, директор катеринославського Музея запорожської старовини (по українськи). Виклад про Шевченка виголосив журналіст Виков а далї підношено вінці і читано адреси. Вінці прийшли від Наукового Товариства від українських 'Просьвіт' від інжинерів і студентів, від лікарських помічників, сельських товариств, робітників, служачих у земстві і др. Одержано безліч привітів, між иншим від катеринославських послів до Думи з Родзянком на чолі, від ґубернського земства від катеринославської городськоі думи іт. д.

Усі катеринославські газети, з виїмком чорносотенної "Русской Правды" помістили статї про Шевченка. Епископ Аґапій дозволив панахиду по Шевченку, але з тим щоби про неї не було оголошень по газетах. 26 лютого відбула ся вона дуже урочисто в соборі. Газету "Южная Заря" сконфісковано за статю про Шевченка члена державної Думи Іванова.

Вечер в чест. Тараса Шевченка.

устроїла недавно "Славянська Беседа" в Софії, де чинну участь брали проф. Іван Шишманов, зять Драгоманова і його дочка Лідія Шишманова. Надто працює тепер проф. Шишманов над викладом про ролю Українців в історії відродження Болгарії.

Кара за оголошене про панахиду за Шевченка.

В російській поступовій газеті "Подольскія Известія", яка виходить в місті Каменци Подільськім було дня 9 марта с. р. звичайне оголошеня, що дня 10 марта с. р. відбудеться в православнім соборі панахида по Тарасі Шевченку. Тепер каменецький суд потягнув редактора сеї часописи до одвічальности за се оголошене — Така то свобода в Росії, котра буцімто має конституцію.

У Полтаві. В україньськ клюбі через заборону губернатора не відбуло ся урочисте засіданє, присьвячене памяти Шевченка. 26 лютого відслужено на замовлене думи панахиду за Шевченка.

Нагорода за зловлене злочинців.

Поліція в Дебречині на Угорщині розіслала стежні листи за виновниками замаху на мадярського грецько - католицького епископа Мікловшія. Правительство визначило нагороду 30.000 кор. з того по 10.000 кор. за зловлене кождого виновника, а по 5000 кор. для тих, котрі подадуть сліди які ведуть до зловленя сих злочинців. Варта потрудити ся.

ЗЗА УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ.

Посол до Думи Мерщій, котрий, будучи членом націоналістичної фракції, не солідаризував ся з її становищем в справі заборони, виступив оно зі з партії і перейде майуть до групи незавнсимих.

ВІДЧИТ ПРО УКРАЇНУ.

мав онодї в Женеві невтомний трудівник для українскої справи проф. Зеліб. Численна публика з зацікавленєм — як пишуть у женевській французькій часописи — слухала гарно обробленого реферату про Україну, її історію, народ і його житє бутє та про Шевченка і дивувала ся, що — як пише згадана часопись — : у XX віці, коли найменший мікроб не скриєть ся перед оком науки — в тім самім віці цілий народ — 33 мілїонів душ незвісний сьвітови й досі."

ЕМІГРАЦИЙНІ ГАРАЗДИ.

Якась Катерина Галюкова, вертаючи з двома дітьми з Пруссії, йшла дорогою з головного двірця у Львові до міста. На дорозі впала з виснаженя. Завезена до шпиталю, померла в короткім часї, померла також її 4 місячна дитина. Друга дитина жиє.

Галицький сойм вже не збереть ся.

Поляки конче хотіли, аби старий сойм Галичини був ще скликаний на сесію в місяци маю і вже заповідали в часописях, що на їх домагане правительство згодило ся. А тим часом небаром опісля явив ся у президента міністрів графа Штірка голова Українського Клюбу, посол др. Кость Левицький і спротивив ся скликаню сойму, а президент міністрів на се згодив ся.

Новий намістник.

Приходять вістки, що на місце др-а Коритовського намістником для Галичини має бути князь Сапіга. Коритовський має обняти міністерство скарбу.

ШПІОНИ І ШПІОНИ БЕЗ КІНЦЯ.

В Бродах арештовано перед кількома днями Івана Гудиму, зелізничого робітника, брата батюшки Гудими, що сидить тепер перед судом у Львові. Він займав ся військовим шпіонством в хосен Росії.

Арештований за шпіонство Антін Капота втік з вязниці й поран без вістн.

Засуд шпіона в Кракові.

В Кракові скінчила ся розправа проти Вацлава Ровінського з російської Польщі, обжалованого о військову і політичну шпіонажу. Трибунал засудив Ровінського на 4 роки тяжкої вязниці. Ровінский уходив за великого польського патріота і відгравав в ріжних товариствах, передовсім студентських, визначну ролю.

Арештоване російських шпіонів.

В Бродах арештовано Василя Наконечного, з фаху муляра, під закидом шпіонажі, в користь Росії. Наконечний походив з Росії але недавно дістав австрійське горожаньство і був навіть кілька тижнів поліцаєм при брідській поліції. Тому, що сконстатовано, що в ревізиї Наконечного з російськими властями посередничив один з почтових урядників який їздив російським амбулансом з Радивилова до Бродів, видали австрійськ власти розпорядок, яким забороняють всім російським урядникам при поїздах на шляху Броди - Радивилів виходити з поїзду на австрійській території. Иншого шпіона якогось Кіха члена каварняної орхестри, арештувала поліція в Перемишлі.

Засуди на шпіонів.

В Відни засуджено за шпіонажу в користь Росії слідуючих: Ю. Зварича на два роки і три місяці, Р. Книґа на 3 роки і 6 місяців, А. Косовського на 4 роки, П. Пічкура на 3 роки і 9 місяців, С. Садича на 68 місяців, Е. Дирча на 5 літ Нору Гофман на 2 роки і 3 місяці тяжкого криміналу. Тересу Кин… і Б. Куликова увільнено.

Як бачимо, то Росія таки не жартує і що війна Росії з Австрією … о сім ніхто не сумніваєть ся.

Вправи українських січових стрільців.

Дня 24 марта с. р. перехо… перший раз улицями Льва великий відділ українських стрільців (120 осіб), з яких деякі були умундуровані. Похід вийшов з "Повітової Січи" і опинив ся на Кайзервальді де відбули ся вправи. В поході і вправах брали участь делеґати всіх "Січий" львівського повіта (22 особи), які є тепер на пожарничо - гімнастичнім і стрілецькім курсі. Вечером відбула ся для них і для численно зібраних стрільців безплатна вистава патріотичної драми Грінченка "За батька", яку відіграли аматори львівської "Січи" дуже добре і яка зробила на всіх велике враженє. Перед і по виставі виголосив до присутних довшу палку промову п. Черепко і п. Е. Дашкевич.

Всі мешканців Львова здивував дуже виступ наших українських стрільців, а ще більше їх вправи в стріляню, в яких наші "Січовики" показали себе майстрами, бо рідко котрий з стріляючих хибив призначеної цілн. Поляки дивують ся, відки то "хамство" навчилось так добре стріляти та стрійно виступати в походах.

"ЄСТЬ УКРАЇНА, АЛЕ НА НІЙ НІЯКОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НЕМА!"

Таке говорив посол російської державної думи, селянин Макогон, "Малорос" з Катеринославщини, в редакції Голосу Народа", коли разом з иншими думськими послами гостював тут у "Бендасюкових приятелів. Говорив, що "в Малоросії… ні партиі, ні ру…, а тим більше народу, подібного до галицьких Українців нема але — Україна є…"

Добре хоч Україна є, а то … всім кепсько з нами було би … недо-б ся хоч крізь землю провалитись, або переробити ся чудом, по способу Бендасюка, в правдивих "руских".

Що саме і як говорив Макогон — не знати, але що "Голос Народа", ч 12. Макогоном хотів заперечити український нарід на Україні, се похоже на правду. Ходить о те, щоби 'руское крестьянство" в Галичині переконати, що ніякого українського народу нема на сьвіті, бо так сказав не аби хто, а Макогон, "законний презентант" "державно - руского крестьянства", правдивий козак і "коренной Малорос", а йому се найліпше знати, бож він з правдивої України.

Та Бог не без милости — козак не без долї.

Прочитав я "розговор" з Макогоном в "Голосї Народу" і почав пригадувати, чи нема якогось иншого з "коренних Малороссов" селян. "облеченних народним довірієм", товаришів Макогона по "законодатній" праці в російській думі що говорив би про Україну і людий, які її замешкують, не "на відворот", не по макогонівськи.

І пригадав!

Є се посол до думи Мерщій, селянин з Київщини, партайман — чий би ви думали? — Самих гр. Бобрінських і Савенків, як раз тих, хто по макогонівськи " на відворіт" думає про Українців, та хто опікуєть ся у нас Бендасюками і взагалі галицькими "рускими".

Так отсей Мерщій, що є монархістом і російського - державним патріотом, підчас дебати в російській думі державній з приводу заборони Шевченківского сьвята, сказав промову, а в тій промові на перекір панам Бобрінським й Савенкам — що не тільки Україна є, але й на народ живе український.

Не пускали Мерщія пани Бобрінські і Савенки до слова грозили йому великими карами і по промові таки покарали його виключенєм з своєї партії. Але обговорювалась справа така болюча для кождої порадної і совісної людини, така близька для кождого сина України, у котрого русифікацийні впливи не вбили ще почутя гідности людської і не відорвали морального звязку з народом, що Мерщій не міг мовчати.

Цікаву промову сказав сей монархіст. Варто її подати цілу, після стенографічного протоколу засідань думських (засід. 43, 26 февраля ст ст.) для порівнання з тим, що октябрист Макогон говорив.

Забрав слово Мерщій в справі формальній, бо в мериторичній дискусії йому не дали говорити. Мав він до розпорядимости пять мінут і почав з того, що звернув ся до думи з просьбою продовжити йому час промови. Дума й зробила в середині промови, проти голосів правих і націоналістів партайманів Мерщія. Я немав змоги говорити з приводу інтерпеляції — почав Мерщій. — Я був записаний одним з промовцив фракції націоналіс

(Продовжень на стор. 6.)

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській минувшині, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. д.

Ілюстрована Україна є журналом безпартійним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признане серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного виданя бібльотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібльотеки (2 повісти 1. наукова розвідка і великий альбом українського Львова).

Всі передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібльотеки даром.

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ В БРЕНДОНІ, КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в БРЕНДОНІ під управою проф. Карманського. Всіх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх инших справах.

Всі передплатники будуть одержувати часопись з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina,
Box 1011, Brandon, Man.

EDELWEISS BREWERY
A. W. RIEDLE, Prop.
WINNIPEG ELMWOOD
Наш Лягер, Ейл, і Портер найлутший.
Спробуйте пити *Riedle's Beer*
Telephone - - - Main 2987.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John — Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім звані.
Телефони: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації:
"КАНАДА"
261 Fort Street,
Winnipeg, Manitoba

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c

For advertising rates and all business matters address:
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ФАРМЕРІ, ЩО ВИ НА СЕ?

Понизше подаємо порівнане роботи ліберальної і консервативної партії за послідних 40 років.

Се що тут сказане відносить ся лише до цла на фармерських знарядах.

ПАРТІЯ.

Ліберальна.

В 1896 р. лібералы обіцюючи, що знесуть цло з ріжничих знарядів, дістались до парляменту. Однак сиділи там, нічо не роблячи аж до 1907 р., коли то **знесли цло о 2½ себто з 20 на 17½.**

Перед виборами в памятнім 1911 році. Спол. Держ. обіцяли свої фармерські знаряди посилати без цла, **одначе лібералы відкинули се предложене а противно, обіцяли канадийським фабрикантам, що цла більше ЗНИЖУВАТИ НЕ БУДУТЬ.**

Тепер сі дволичники знова обіцюють, що знесуть цло на згаданих річах, коли лише будуть вибрані до керми в державі.

Консервативна.

Межи 1878 і 1896 рр. консерватисти знижили цло на фармерських знарядах **о 15% або з 35 проц. на 20.**

Межи роками 1911 а 1914 они знова знижили цло на фармерських **знарядах о 5% себто з 17½ на 12½.**

Ся знижка **є два рази більша як та**, що лібералы обіцювали в своїй бульці на воді, "ресипросіті" в 1911 р. Они обіцяли знижити цло но 15% себто о 2½% **а тут, як бачимо, консерватисти обнижили на 5%**, себто замість ліберального з 17½% на 15% знижили з 17½% на 12½%.

Словом сказати, то консерватисти дотримали своїх обіцяной в кождім случаю, коли лібералы не дотримали нігде.

Цікаво знати, що п. ред від "Кан. Фармера" скаже на се. — Ану обізвіть ся пане Гикавий.

Уваги.

ЯК ЛІБЕРАЛИ ВІДНОСИЛИ СЯ І ВІДНОСЯТЬ СЯ ДО МАНІТОБИ.

Ми всі знаємо, що Манітоба до недавна виглядала на шахівници Канади так, як почтова марка на листі. На усильні домагання манітобських горожан, лібералы не звертали найменшої уваги. Чому? дехто спитає —

Тому, що манітобські горожани Канади не дуже то святкували лібералів. Они отверто говорили, що коли лібералы хотять, аби з ними числити ся, то мусять змінити свої поступовання. Мусять перестати брехати.

Кождому звісно, що лібералы обіцяли тому пятнайцять літ знести мито з фармерских знарядів, не знесли; обіцяли розширати границі Манітоби, не розширали, обіцяли побудувати Гудсон Бей желізницю, не побудовали, та ще в додатку і виступають проти неї. Ліберальний посол з Ред Дір каже, що він виступав і буде виступати проти згаданої желізниці.

Ось маєте, панове фармері, навіть лібералів з їх політикою.

Та хитрі вони з ліса ті лібералы. Они знали, що конець їх панованю зближає ся і що треба якось забезпечити ся на будуче, они понаставляли своїх сенаторів. (Сенат се щось такого як парлямент, лише з тою ріжницею, що послів вибирає нарід, а сенаторів назначує [illegible] і то на ціле житє). Закон що перейде в парляменті мусить бути затверджений сенатом інакше він не може війти в житє).

А що в теперішнім канадійськім сенаті є більше лібералів, то они, будучи послушні розказам своїх панів не перепускають закона на котрий парляментарні лібералы не голосують, хотяй би він був найлішний.

Таким способом вони повалили ухвалу парляменту на підставі котрої **фармері мали дістати півтретя міліона доларів на дороги. З сих гроший 158 тисяч мала дістати Манітоба 171 тисячу мав дістати Саскачеван а 130 тисяч Альберта.** Вина, що сі провінції не дістали сеї запомоги з отавського парляменту, спадає лише на лібералів та їх сенат. Тож, памятайте виборці Манітоби, як Ви маєте обійтись з такими панками як наші славні лібералы.

Тепер подивім ся, що зробили консерватисти для фармерів.

Найбільше заслугує на увагу те, **що вони знизили мито на фармарських знарядах в двоє більше як обіцяли лібералы зробити своєю окричаною** бульбою на воді "ресипросіті" в 1911 р. коли то їм виборці цілої Канади показали, в котрий бік відтвирають ся двері в парлямент.

Почали будувати Гудзон Бей желізницю, котру лібералы обіцювали через 15 літ, але до роботи не брали ся.

Завели покупкову почту, що уможливило посилати більші пакунки почтою, що охаплює таньшу і швидшу пересилку річий як також і те, що вібрали сю роботу експресовим компаніям, котрі на сім обивали міліони, тепер весь сей дохід, котрий потапав в глибоких кишенях компаній, іде в державну касу.

Они ухвалили 10 міліонів на поміч фармерам в управі ріллі і в хові рогатої худоби.

Поправили акт, відносячий ся до банків, в той спосіб, що ті, що жичать в них гроші, не є вже більше виставлені так на добру як і злу волю банкерів, як се було за часів ліберальних.

Поправили гомстедовий акт після котрого гомстедовець може дістати патент на свою фарму за худобу, коли земля не відповідає вимогам рільництва.

Рад будь в Західній Канаді державні елеватори - шпіхлярі. За ліберальних часів фармарі мусіли зсипати своє збіже до компанійних елеваторів, де їх не раз не милосерно обдирано.

Консерватори усунули те, що тепер не чекає фармер по місяцеви або й більше на ґару, в би відослати своє збіже на ринок (грейн блокейд).

Розширали границі Манітоби.

Постарали ся о таньші переводові ціни.

Призначили півтретя міліонів на дороги, однак на жаль, лібералы не допустили сю ухвалу, щоби вона ввійшла в житє.

Словом сказати, — консерватисти за два роки свого урядовання зробили більше, як лібералы за 15 літ.

Вчений редактор "Кан. Фармера" питає "Укр. Голосу" чому він не вичислить, що таке зробили консервати для фармерів, коли радить їм голосувати на консервативних кандидатів.

Сподіємо ся, що і "Укр. Голос" скаже те саме, що тут є сказане, коли не більше, — коли не схоче розминути ся з правдою.

А що тичить ся "К. Ф." то коли єму і сего за мало, що консерватисти зробили за 2 роки свого урядовання, то ми можемо ще де чим послужити.

В кінци спитаємо нашого редактора від "К. Фармера", що він має сказати за своїх панів, що вони зробили для фармерів взагалі і що для нас Українців. — Також питаємо, чи є, щоби пан ред. "К. Ф." сказали свою думку на се, що не зачуваємо властителя "Канад. Фармера" п. Ф. Олівера котрий сказав свого часу в парляменті, що ми Українці не варті навіть гомстедів, котрі ми вже позабирали, а не права голосу в заряді Канади. Як також нехай п. ред. "К. Ф." скаже своє слово і на те, що п. Росс, кандидат в Ст. Клемент сказав, що ми Українці ні на нічо иншого не здалі як не на те, щоби нами наповнювати криміналі і доми для думасшедших.

Що Ви на те виборці провінції Манітоби?!

ДВОМОВНІ ШКОЛИ ГОРОЮ.

25 цьвітня відбули ся в Оттаві вибори на шкільних трестісів. Всі прихильники двомовної системи повиходили вибраними. Цілий культурний сьвіт признає рацію двомовному наученю по школах, лише славні манітобські лібералы противлять ся єму.

В сьвіті так буває, що коли є щось не потрібне на дорозі поступу-його викидає ся на смітник при найближшій способности. — Не богато ще часу пройде, коли і манітобські горожани зроблять те саме зі своєю гнилою колодою, з "лібералами". Сі люди задля своїх особистих цілий не вагають ся навіть виставляти і цілий край на небезпеку, щоби лише осягнути свою ціль. Тому кождий сьвідомий горожанин нашої провінції повинен і зобовязаний є, кинути сю несовістну дрянь на сто вітрів від себе.

Незабаром відбудуть ся в нас в Манітобі вибори, коли і нарід скаже свою думку; а що загал не помиляє ся то і осуд буде справедливий. — Богато не прийдесь чекати, щоби побачити, як ліберальна гидра буде витягати ся в смертельних судорогах у стіп справедливого суді у стін народа.

Нема то як наші "лібералы".

Послідної суботи соціялістичний бесідник А. Болден візвав на публичних зборах в Брендоні всіх тих ліберальних діячів, що йдуть за замкнеием готелів, щоби виступили і прилюдно заявили, що вони не вживають алькогольічних напоїв. **І знаєте, кілько таких найшло ся? Сказати правду, ані одного.**

Ось і бачите, шановні виборці, що нашим панам лібералам цілком не ходить о замкнене готелів. Їм ходить о те щоби замалювати людям очи, щоби ті не бачили їх в правдивім сьвітлі.

Чи власть ся те ім, се Ви найлучше знаєте. Від себе скажемо, що лібералам ніхто не вірить, то і Ви шановні виборці не повірите. **Они вже задовго брешуть.**

В двомовній школі.

Ученик (по англійськи): Прошу пана професора, що оно таке "бютіфул решіенстепс".

Учитель. — О, се так називає ся дуже гарний танець.

Подяка матушці "Фрі Пресс"

Дяка єї за нового шкільного організатора, що називаєсь П. Кізейчук та за них, учителів, що називають ся Стайгвін і В. Мікавлук. Що як що але коли приходить си "Фрі Пресс" згадати імя Карманського, то вже не помилить ся в спелингу. — Дай си їм в знаті. Ні може?

КОЛИ - БИ.

Колиби хто хотів намалювати образ ліберала підчас виборчої кампанії, то намалював би таке: Чоловік не чоловік, з двома лицями, з завязаними очима, що тримаєсь одною рукою за спідницю суфражистки а другою реверенди протестантського попа...

Не втне Панько тіста!

Альбертійські і Саскачеванські лібералы перегонили українські семинарії. Сего хотять і манітобські лібералы **та не втне Панько тіста.**

Брехуна карає ся в той спосіб, що єму більше не вірить ся.

* * *

Вже і "Кан. Фармер" добачив, що "Укр. Голос" се "на двоє баба ворожила", або хто дасть більше.

* * *

Не забувайте!

на голодуючих братів в старім краю!

"РІДНА ШКОЛА"

в Галичині потребує тепер більше як колинебудь передше Вашої помочи!!

Лишили слід по собі.

Підчас недавно відбувших ся виборів в Каліфорнії голосували вже і жінки. Вечером, коли отворено в одній "палі" виборчу урну знайдено там попри добре означені голоси таке: припис як виплекати довге волосся, рахунок від капелюшника, дві адреси дівчат, що шукають роботи і припис на люгоміну.

Се вказує, що навіть і при урні виборчій жінки не забувають про свої "інтереси", а не як хтось то каже, що коли жінки дістануть право голосовання то перестануть бути жінками.

Дістаньте безплатну
ФАРМУ
В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ
МАНІТОБІ
де
ПАНУЄ ДОБРОБИТ.

Манітоба з славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшу огороднину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що приваблила поселенців, а будучи найдавнійше заселеною, она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закуповує ся і завсігди по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сій земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком європейським провінціям злучених разом. Приходіть до Манітоби і будьте незалежними.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу.
Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

За Боголюбовим К.

СПАРТАК.

III. Гладіятори і Спартак.

Більш ніж за 100 літ до Різдва Христового (2-му віці до Р. Х.) в Римі вперше, серед инших видовищів, побачила гуляща юрба гладіяторські бої. Ті бої так уподобали ся глядачам, що скоро після того небуло вже Римлянам кращої забавки. Ці бої робили ся так: з бранців, узятих на війні, вибирали найздоровійших, найсильнійших і найзручнійших і оддавали їх до гладіяторських шкіл. У школах досьвідчені вчителі вчили їх бити ся всякою зброєю. Одбувши науку, ці раби звались гладіяторами. Їх до праці не ставили; за те вони в сьвяточні дні повинні були на втіху жорстокій римській юрбі битись один з одним крівавим боєм до загину. Римські володарі, щоб придбати прихильности від народу, не жалували гроший, щоб упорядкувати йому пишні видовища, а серед тих видовищ найбільш улюбила римська юрба гладіяторський бій. Уже в перед день того сьвята зо всіх кінців Риму, ба навіть і з сусідних городів, сила народу плавом плила до цірку, де вже все було готове. Поспішались однаково всі — богатирі й бідні, щоб не проминути й найменшої подробиці. Дуже не богато було таких, що не треба їм було поспішатись, бо вони були такі великі та богаті пани, що за для їх зоставляли місця. Остатнім приходив той володар чи начальник, що шанував народ отим видовищем. Юрба радісно й гучно витала його. Давано опісля гасло і розпочиналась крівава забавка.

Цірк зроблено було так, що посередині було рівне місце, а круг того місця помуровано було мури, а в їх пороблено місця, — там сиділи глядачі. А на рівному місці посередині били ся гладіятори. Те місце звало ся ареною. Ото ж як давано гасло, зараз усі гладіятори, що мали того разу бити ся, лавою виходили на арену і помало обходили її, а глядачі голосно вигукували; дійшовши до місця, де сидів господар сьвята, гладіятори хором витали його. Потім починав ся бій. Спершу виходило двоє гладіяторів. В одного був короткий меч та щит, а в другого так мов троячаті зелізні вилка й сітка. Той другий, повинен був сіткою обплутати свого супротивника, щоб він не міг боронити ся, та й заколоти його тими вилками. А той силкував ся не допустити того, а зарубати ворога мечем. Хто був моторнійший та зручнійший, той подужував. Кровю свого товариша поливав він золотий пісок на арені, а вся величезна юрба глядачів раділа, вигукувала та голосно приплескувала тому дикові. Потім на арену виходило богато гладіяторів, у руках у їх були гострі мечі й щити, щоб захищатись од мечів. Сі бились або по двоє, або гурт на гурт, — мов справді баталія на війні. Ці билися доти, поки один гурт не виб'є до останку другий. Коли-ж по двоє, то кожда пара била ся доти, поки один перемагав другого. Переможений, обливаючись кровю, повертав до глядачів своє бліде обличча і просив дарувати йому життя; переможець наступав йому на груди ногою, обводив поглядом глядачів і ждав од їх присуду. Але, сп'янівши з крови, юрба не мала жалю до нещасливого і звичайно гукала, щоб його добито. Потім слуги прибирали закріваплену арену, виносили трупи й посипали її піском. А глядачі жадали ненаситно нових жертв, нової крови.

Оттаке було життя нещасливих рабів за те, що, боронючи від Римлян рідний край, вони не мали щастя й сили перемогти своїх ворогів, дарма що були одважні й сміливі.

Сумуючи сиділи гладіятори тоді, як не було їм ніякого діла, і стиха співали пісню, що сами зложили про свою гірку долю. В ній сказано про гладіятора: "Народив ся він вільним, як сокіл, що понад хмарами літає. Він був дужий, як арабійський лев. Та прийшли чужинці і закували в залізо його дужі руки та й повели його в кайданах далеко, далеко. І там не за рідний край, не за рідну хату й свою семю, а на втіху жорстокій юрбі беть ся і вмирає нещасливий гладіятор!" Тяжко хотів кожен гладіятор волі, та, здавало ся, не було ніякої надії її добути. Тільки смерть могла визволити гладіятора з неволі — смерть самого його, а часами смерть його товариша, бо зручно вбивши його, часом з ласки жорстокої юрби добував він волі.

Вкупі з бажанням волі росла в духах у гладіяторів безмірна ненависть до їх немилосердних панів-переможців. Не було тільки такої людини, щоб зібрала докупи всіх рабів против гнобителів і вистворила з них сильне військо, готове або вмерти, або вернути собі давно загублену волю. Нарешті така людина знайшлась, — це був Спартак.

Дивний чоловік був цей Спартак. З себе він був дуже гарний: високий, стрункий, з довгим русявим волоссям і густою бородою, з великими синіми очима; в його очах відбивались звичайно спокій та добрість. Спартак був надзвичайно дужий та одважний, а за дужість та одвагу в ті часи чоловіка дуже шановано, через їх чоловікові можна було вибити ся високо вгору на добре становище. А Спартак ще до того був дуже розумний і добре осьвічений, добре вчений, бо знав усе, що знали тоді найосьвіченійші люди. Чесна й правдолюбна його душа не любила ніякої кривди й неправди. Всіх людий він уважав за рівних, і думав, що всім людям треба бути вільними, а невільників-рабів повинно не бути. За те ніякі обіцянки, ніякі погрози не могли примусити його робити те, що на його думку було зле й несправедливе. Він був дуже охочий до діла і робив його дуже щиро, а до того ще вмів так гарно, розумно й правдиво говорити, що всі його слухали — не тто свої, а й вороги хилили ся перед ним.

Родом Спартак був з Фракії, — так звав ся тоді той край, де тепер Турція. Як напали Римляне на Тракію, то Спартак у тракійському війську воював проти них і після одної нещасливої битви попавсь у полон. За силу й відвагу Римляни взяли Спартака в своє військо. Вже як римський вояк, він був на скількох війнах, де виявив величезну хоробрість, зе що його настановлено старшим (десятником) і дано почесну нагороду. Таким чином Спартак міг би помалу вибити ся вгору римському військови, але римляне знов почали війну з його земляками Тракійцями. Спартак не схотів воювати проти своїх, утік від Римлян і знов боронив від них свою рідну країну. В бої його поранено і знову взято в бран. За те, що Спартак утік і римського війська і бив ся проти Римлян, його треба було по закону горлом скарати, то б то — на смерть скарати; але його з великої ласки не страчено, а засуджено в гладіятори і продано одному хазяїнови гладіяторської школи. Два роки їздив Спартак зо своїм хазяїном мало не по всіх італійських містах. Більш ніж сто разів бив ся Спартак з иншими гладіяторами і ні разу не був тяжко поранений. Він був за всіх инших гладіяторів дужчий, відважнійший і найбільше за всіх мав хисту, — тим то ніхто не міг його подужати. Про Спартакову непереможність скоро пішла слава по всіх італійських містах.

Одного разу Римський володар Сулла урядив для народу гладіяторський бій. В один день билось сто найкращих гладіяторів, а серед їх був і Спартак. Довго били ся запекло нещасливі гладіятори; богато крови розлилося на втіху гулящої римської юрби. Спартак виявив нелюдську відвагу й надзвичайний хист. Він переміг всіх своїх супротивників. Уся юрба глядачів, уразивши ся його надзвичайною мужністю, жадала, щоб хороброго гладіятора пущено на волю.

Та не такий чоловік був Спартак, щоб задовольнити ся з того, що йому самому добре. Вирвавши ся на волю, він не забув своїх товаришів, що й на далі зоставали ся в неволі. Боліла його душа за всіх, що страждали в тяжкому рабстві, що жили й працювали не на себе, а на своїх панів, або вмирали через панські примхи, за для панської втіхи. Не схотів Спартак вертати ся до дому сам. Велике діло він намислив: визволити всіх рабів, що мучились у римській неволі. Він хотів вернутись у рідний край, ведучи за собою тисячі невільників, вирваних з кігтів неволі, щоб повернути матерям синів, жінкам чоловіків, сестрам братів, давно оплаканих гіркими сльозами.

Ставши вільним, Спартак зо всієї сили взяв ся до таємної роботи. Він що дня бував по всяких римських гладіяторських школах, почліжних домах і по всіх притулках, де звичайно збирались раби та гладіятори. Всюди він розмовляв з розумнійшими та дужими гладіяторами, поважаними серед товаришів. Він силкував ся підбадьорити їх і воскресити в них надію, що можуть вони швидко визволитись.

(Дальше буде).

ДОБРІ РАДИ.

КОКЛЮШ.

Коклюш се недуга діточа, а обявляє ся она сильним нападовим кашлем. Є се недуга заразлива і тому бувають не раз більші й менші пошестя коклюшу. Зародень тої хороби містить ся в воздусі, що хорий видихує, і в харкотинню хорого. Проте діти, живучі в одній родині, або збираючі ся разом для забави або науки (в школах, захоронках), дихають взаємно на себе, пілують ся і т. д., та через те розносять дальше хоробу. Зародень коклюшу се такий малий грибок (бактерия), котрий живе у віддихових органах дитини. Хто раз вже перебув сю недугу, то сей є уже відпорний проти неї і другий раз на ту недугу не захорує. Найчастійше хорують на коклюш діти, понизше шестого року.

Зразу коклюш виглядає як звичайний катаральний кашель. При тім діти мають катар носовий і очний та більшу або меншу горячку. Так тревав 1—1½ тижня. По тім часі недуга прибирає инший вид а іменно кашель стає дуже сильний нападовий. Напад такого кашлю виглядає ось як:

Цілком спокійна дитина зачинає відразу дуже сильно й корчево кашляти і так кілька разів старає ся видобути з себе воздух і харкотине, а потім хлипи втягає (вдихує) воздух назад, при чім воздух в гортані звичайно свище. Нераз по такім віддиху починає ся на ново такий сильний кашель. При такім нападі діти синіють, жили на лици набігають, а очи сильно слезять. Нераз наступають кровотоки з носа, очи набігають кровю (жилка тріснe). Таке може стати ся і деінде: в усі, під скірою, в мозку і т. д. Нераз діти віддають з себе при кашлю мимовіть моч і кал, а то через великий утиск черевної поволоки. Такі напади кашлю виступають всіляко. Нераз 10 — 15 разів на добу, часом частійше навіть 50 разів і більше. Они являють ся в день і в ночи. По скінченім нападі деякі діти бувають дуже змучені, декотрі знов приходять живо до себе. Поміж поодинокими нападами поводять ся як здорові, бавлять ся спокійно, але коли приглянути ся їм близше, видно сліди недуги. Очи у них зачервенілі, повіки підпухлі, а жили розширені і засинілі. Часто буває під язиком маленька ранка, походяча від скалічення зубами при кашлю.

При сім кашлю буває більший або менший катар легких котрий часом може перейти в запалене легких. З початку буває усе горячка, але пізнійше уступає, хиба вечерами підносить ся найвисше до 38 степенів. Ціла недуга тревае звичайно довго. В найлекших випадку 3—4 тижні, а часом навіть 3—6 місяців. Напади стають чим раз рідші, а відтак устають зовсім.

Які наслідки може спровадити коклюш? Як сказано, часто прилучує ся до коклюшу запалене легких. Таке запалене може бути дуже тяжке і треба його старанно лічити, бо воно є тяжше як звичайне запалене. Часом виробить ся з великого кашлю і напруження розширене легких, а часом переходить такий коклюшевий кашель прямо в сухоти легких. Рідко бувають инші попутаня сеї недуги, іменно желудкові (сильне катаральне розвільнене), а часом в наслідок тяжких нервових появів наступає смерть (судороги і безпамять).

Розпізнати коклюш на певно і відріжнити його від инших недуг легких буває зразу дуже тяжко. Пізнійше, коли покажуть ся звісні корчеві напади кашлю, можна пізнати вже сю недугу дуже легко, а то тим лекше, скоро в тій місцевости є пошесть коклюшу. Звичайно перебігає недуга добре, а то тим лішше, чим дитина була перед занедужанем сильнійша і здоровша. Дуже маленькі діти є в більшій небезпеці, а так само і такі, у котрих причепила ся ще якась з тих недуг, про котрі ми вже висше згадували. Лекші випадки не вимагають ніякого особлившого лічення. Найважнійшою річю є недопустити до того, щоби діти взаємно від себе заражували ся. Як в якій місцевости є коклюш, то цілий воздух є заражений, тому, хто лише може, той вивозить хору дитину в таку місцевість, де коклюшу нема. Взагалі треба дбати, щоби дитина мала добрий і сьвіжий воздух, здоровий корм, і відповідні, як найкористнійші условини життя.

Певних ліків, щоби застановити недугу відразу, не маємо. Як сказано хороба лічить ся сама від себе. Лиш, як хто дуже занедбує дитину, або, як дитина з роду дуже слабосильна, може лучити ся прикрий випадок. На поодинокі появи недуги приписують лікарі всілякі внутрішні ліки (порошки кроплі) і інгаляції (вдихування) ріжних олійків, найчастійше олійку терпентинового. У сякі поважнійші попутаня недуги (запалене легких і т. д.) вимагають знов осібного лічення, але се без лікарської помочи є неможливе.

ПЕРШИЙ СЛАВЯНСЬКИЙ
NORTH WESTERN LIQUOR HOUSE
Weselak & Hrabi, властителі.
Телефон Garry 1239. Winnipeg, Man. 3 9 Logan Ave.

ГОРІВКА → ВИНО — ПИВО!!!
WINNIPEG WINE COMPANY LIMITED.
Спроваджайте лікери від нас, де є Франк Фінкельман властителем під адресою
688 Main Str. cor. Henry Ave. Winnipeg, Man.
Відомо Вам, що я маю досьвід в сім інтересі. Кождий знає наш склад лікерів так в Вінніпегу як і на провінції. В нас дістанете всякого рода лікери так красві, як й тутейші!
Наша "Ганашівка" є спроваджена з краю впрост з міста "Радівців" в флашках і гальонах.
З замовленем не ждіть до послідного дня, але посилайте ордер зараз, долучивши в лист регістрований $1.00 а ми вишлемо С. О. Д. товар. Тому, що часи тепер тяжкі, даємо опуст на нашім товарі й так:
Спиритус 65 О. Р. за гальон $5.00
Вино за гальон від ...... $1.00 до 5.00
Найлутша "Ганашівка" гальон .. $5.00
Житнівка за гальон ...... $2.50 до 3.50
Пиво ½ $1.50
Пиво 1/1 .... $3.00
Хто замовить 5 гальонів якого небудь товару, отримає одну бочку даром.
J. FRANK FINKALMAN
Phone Main 40. 688 Main Str., Winnipeg, Man.

Dr. G. KALICHMAN
Лікар дипльом. в Австрії, Росії, Німеччині і Канаді утримує приватний руський шпиталь і аптику при 453 Selkirk Ave. в Вінніпегу. Лічить за дуже уміркованим винагородженєм так в шпиталі, як і доходячих хорих на всякі недуги внутрішні, жіночі, хірургічні, очні і ушні. Скоре і ґрунтовне лічення хоріб секретних (венеричних) найновійшими методами 606. Лічення електричною силою. Висилаю лікарства на кольонії по одержаню мандатку. — Шпиталь, помешкання і офіс:
453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канаду".
Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada.
Прошу о висилку мені „Канади" почавши від
Імя
Адреса
Почта
"CANADA" 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

(Продовжене зі сторони 3.)

гіо, але нарада фракції позбавила мене слова. Я не мав можливости себе боронити, бо не був присутним на тій дискусії між тим я є представником тої України і того народу, звідки вийшов поет Шевченко. Я уважаю своїм обовязком висловитись в справі інтерпеляції але за пять мінут не встигну сказати того, що хочу (гамір з правого боку, на лівих лавах голоси: просимо!) Все що писалось в часописах останніми днями про популярність Шевченка серед українського народа, все се може вистарчити, щоб виробити собі належиту гадку про те, як в дійсности почитає і любить свого поета простий український нарід — селянство. Хто був на могилі Шевченка, той бачив, як селяни масами йдуть на могилу, щоб вклонити ся праховн дорогого поета, той бачив, як ті одвідувачі могили, з відкритими головами співають і читають твори Шевченка, як з побожністю держуть ся в сьвітлиці, де завішений портрет Шевченка (гамір на правиці) як перед сим портретом наче відчуваючи присутність духа, великого генія, держать себе — ходять нищечком і говорять пошепки (сьміх на правиці; на лівиці: що за лайдацтво!)

— Так держуть себе люди тілько в домах молитви (гамір на правиці; один з послів на лівиці кричить: тихо!) Хто був в українськім селі, той бачив, що майже в кождій хаті пишаєть ся портрет Шевченка на найпочетнійшім місци, прибраний рушниками і квітками майже в кождій родині українській є "Кобзар" Шевченка. "Кобзар" сей майже кождий грамотний і неграмотний знає на память. Хто все се знає, той не скаже, що шевченківським сьвятом заінтересована тілько інтеліґенція —сепаратисти. Сьвятом заінтересований цілий український нарід, що жертвував свої трудові гроші на здвигненє памятника поетови. Вже 50 літ сьвяткує український нарід що року роковини Шевченка. Він справляють звичайно панахиди, улаштовують вистави або літературні вечірки і все се до сього часу не заборонялось, не загрожувало єдности і цілости Росії, лише сього року чомусь не позволяють молитись за раба Божого Тараса. Зрозуміло хоче ся спитати, чому так? Що за причина? Не вже тому, що Шевченко був селянський поет? Але панове всьому буває кінець. Можна не дати народови осьвіти, можна закривати у нас на Україні бібліотеки і ріжні просьвітні товариства, можна виключити з бібліотек популярні видання по сільському господарству, по кооперації, по медицині і проче, тілько через те, що вони написані народною мовою; можна заборонити дітям на шкільних лавках співати свої народні любі їм пісні (Пуришкевич пригадує, що вже 5 мінут минуло. Предсідатель на се замічує, що то не його діло і прикликує його до порядку) і читати в рідній мові переклади байок Крилова; можна врешті заборонити будову памятника Шевченкови в Київі, але, панове, ніякі циркулярі, ніяка людска сила не зможе заборонити народови любити того кого він обоготворив. Мені здаєть ся що пора уже нам в Росії визнати те, що визнано всім культурним сьвітом. (Предсідатель ставить на голосованє прошене Мерція продовжити час промови на десять мінут. — Приймаєть ся.) Пора нам згодити ся, що Тарас Шевченко уже сам собі поставив памятник нерукотворний, до якого ніколи не заросте народня стежка. Ті, що одобряють заборону шевченківських сьвят, говорять, що український рух збуджений коло імени Шевченка, загрожує єдности і цілости Росії, при тім А. Савенко намалював таку картину, якби й направду там, на Україні, робилось щось страшне. Я думав, що там він відкрив вже принаймні якусь організацию що комплектує малоросийські полки, будує воздушну фльоту виливає пушки і що ведуть ся всілякі приготовання для боротби з Росиєю за самостійну Україну. Але в дійсности нічого подібного нема. Він прочитав статю в "Раді" з початку 1913 р. і статю Грушевського з 1906 р. в "Украинской Жизни", се був "Український Вістник", і се його так перелякало, що він не спиняєть ся перед тим, щоби заподіяти велику кривду цілому народови. А в статі "Ради", як каже сам Савенко, говорить ся тілько, що Українцям потрібно те, що має Фінляндія. І сього досить, на його гадку, щоб обвинити цілий народ в мазепиньстві, щоб заборонити сьвяткованє ювилею. Я запевняю, що український рух, навколо мени Шевченка, не має ніяких сепаратистичних тенденций і виявляєть ся лише в проявах симпатий народа до свого поета. І сим, само собою, народ виявляє свою національну сьвідомість. Всі обвинувачуваня українського народу в мазепинстві ні на чім не основані і не витримують найменьшої критики. Я знаю, що є патріоти монополісти (голоси з лівого боку браво!) і в сім ціле зло. Вони ті, так звані тоже малороси, всіма силами старають ся створити на Україні мазепинців для того, щоби мати можливість похвалитись своїм патріотизмом (з лівого боку оплески і голоси: браво!) Зрештою, коли навіть припустити, що на Україні дійсно є злонамірені люди, що є т. зв. державні злочинці, то хиба не ма їх серед корінних "русских" людий. І коли вони є, то я тут не бачу нічого ненормального. Як говорить ся — в сімї не без урода. У нас є правительство, котре має обовязок за ними стежити і боротися з ними способом законом предвидженим. Але для чого ж сю вину звалювати на цілий український народ? Для чого дражнити сей нарід, для чого ображати його почутє національної гордости, для чого, нарешті, робити цілий український народ зрадниками і ображувати патріотичні почутя завше підданого "русскому" престолови Малороса? Ми Малороси, знаємо одну свою вітчину, одну свою державу, єдину велику Росию (голоси з правого боку: браво!) Ми любимо свою державу і любимо свого великого "русского" царя, ми служимо йому вірою і правдою. Чомуж нас не любить лиш сильні державы? Ми в праві сказати: любіть же й нас, дайте ж і нам можність співать і свобідно плакать своєю матірною мовою (з лівого боку оплески і голоси: правильно!) Дайте нам можливість свобідно любити і почитати дорогого нам Батька Тараса. Із за своїх отсих мотивів буду голосувати за принятєм інтерпеляцій і звертаю ся до Вас, присутні тут селяни: не забувайте, що Тарас Шевченко — се наш селянський поет, се наша селянська гордість. Тут ми повинні підлягти не партийній карности, а наказови своєї совісти і свого розуму" (оплески на лівиці)".

Хто прочитає уважно сю промову селянина монархіста, члена думської фракції російських націоналістів, людини, яка ніколи не мала і не має нічого спільного з сучасним рухом українським, а прийде до висновку, що сильна стихія національна в нашім народі дрімає, що сильний вплив має на ту стихію поезия Шевченка, бо навіть Мерції — а скілько таких Мерціїв! — є чимсь більшим ніж етнографічним чи навіть культурним українським патріотом, мимо свого монархізму і російсько - державного патріотизму. Тож хто боготворить Шевченка, той скорше чи пізнійше піде за Шевченком. Пісня і слова Шевченка збуджують національну сьвідомість і підносять гідність народу, та ширять в народі пророче: — Встане Україна!

—"Боротьба з мазепинцями", під таким заголовком уміщено в 13659 числі "Нового Времени" велике справоздане з публичних зборів "Западно - русского товариства в Петербурзі. На запрошене висше товариства виступили з викладами член петербурської Академії Наук А. Соболевський і "землячок" Д. Вергун. Соболевський говорив на старі теми, що української мови нема а всі проби сотворити її в Галичині засуджені на неуспіх. Вергун "висьвітлив" питаня про німецькі заміри на відділене України від Росії. Він казав, що ідея "політичного мазепинства" зродила ся в Берліні в 90-х роках минулого століття підчас плянів війни між Росиєю й Німеччиною. Програму свою проголосили "мазепинці" у львівськім соймі в 1890 р. З того часу їх роботу підтримували золотом зо всім з Відня й Берліну. Тому не диво, що "мазепинство" зачало зростати в силу. Одначе воно всеж не дуже численне. По обчисленим Вергуна є "мазепинців" у Галичині й Росії разом 310,000 Та їх сила полягає не в численности, а в тому, що їх підтримують дві великі держави. Тому треба енергічно боротися проти сеї небезпеки. В дискусії забирав голос між иншим сьвященик Рудич, що оповідав про свої вражіня з подорожі до Галичини.

Позичив $25, віддав $350, а щевинен $73.

Може ніхто й не повірив би, що на американській землі є такі самі як в Галичині, на Буковині і на Угорщині лихварі жидівські. Але часом найдуть ся і тут такі, що могли би дорівнати найбільшим старокраєвим лихварям. Ось перед кількома днями обжалував в Ньюарку, Н. Дж., Чарл Чейз в суді Джана Крейтера за лихварство. Чейз позичив у него перед кількома роками $25.00 і доси віддав уже йому $350.00 яко процент і кари, а щевинен 73 доляри.

Як помагають голодуючим.

З Богородчан в Галичині доносять, що в тамошнім українськім "Народнім Домі" відкрито кухню, якій продають бідним людям за 1 крейцар склянку чаю і булку. Користають з того не лиш найбіднійші жителі Богородчан, але й доохрестні селяни, які приходять день в день до міста на роботу. В теперішних тяжких часах — пише львівська "Свобода" — коли на передновку страшний голод заглядає нашим людям в очі, повинна би наша інтеліґенция всюди по містах і місточках і навіть і по селах іти в той спосіб в поміч нещасливим та органiзувати дешеві кухні. При добрій волі й охоті, навіть і при скупих средствах дало ся би богато зробити.

Батьківська розпука.

З німецької столиці Берліна доносять про таку подію, яка там лучила ся недавно: Попавши в розпуку з причини, що властителі домів не хотіли ніде винаймити йому мешкания, робітник Шнайдміль, батько семеро дітий, кинув ся під колеса поїзду і найшов смерть на місци. Бідачиска прогнали із мешканя на мешканє через те, що мав велику родину і дійшло остаточно до того, що мусів іти хоч на брук з родиною.

Російська шпіонажа в Норвегії.

Коло Лєки, на північно - західнім побережу Норвегії застрягла російська канонірка "Балкан". Кілька норвеських лодок поспішило на ратунок. Виявило ся при тім, що залога канонірки займала ся шпіонажею. Команданта канонірки візвано, щоби видав усі фотографії, на що капітан відповів відмовно.

Самоубійство жандарма.

Повітовий вахмайстер жандармерії в Борщеві поповнив самоубійство в хвили, коли мали його арештувати. Скористав з неуваги окруженя, пішов на стрих і револьверовим вистрілом відобрав собі житє. Самоубійство є в звязи з ріжними надужитями, поповнюваними на еміґрантах. Ведеть ся слідство.

Революція на Угорщині.

Мадярські часописи донесли недавно, що угорські Румуни ладять ся до повстання. Власти мали впасти на слід революційних організацій і сконфіскувати богато амуніції.

Поновно за 10 тисяч долярів

До Ню Йорку прибув кілька днів тому на цісарі "Франц Йосиф" з Трiєсту 10- тисячдоляровий пес, раси "будлог". На шиї у нього була рожева краватка, а в носі золотий перстень з дорогим рубіном. За той рубін можна би нагодувати "бредлайну" від Батері до Гарлем в Ню Йорку, себто на кілька миль. Пес мав в дорозі товариство своєї пані, баронової фон Чармгавлен і її мужа. Панство барони мали на кораблі осібні люксусові апартменти, а псисько, любимець пані баронової, мав осібну служницю для себе. Так подорожують пани і їх пси!

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождого 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.

Замовлення і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї, ул. Новіцького. ч. 21. (Austria — Galicia).

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні наліпки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" від адр.

N. BODNAR
657 Main St., Winnipeg, Man.

Приймаєсть ся передплата на сатирично - гумористичну часопись.

„ЖАЛО",

яка виходить у Львові що два тижні.

"ЖАЛО" се одинока українська сатирично - гумористична часопись.

"ЖАЛО" подає веселі вірші, оповідання, новелі, сьміховинки, дотепи, образки, загадки — взагалі розвеселює читача.

"ЖАЛО" жалить всяку погань, яка обсідає наш нарід без огляду на її становиско та достоїнства.

"ЖАЛО" повинно находити ся не лише в кождім Товаристві і Читальні, але й у кождій хаті.

"ЖАЛО" коштує на цілий рік: в Америці і в Канаді 1½ (півтора) доляра. Замовлення і гроші посилайте на таку адресу:

Адміністрація часописі "ЖАЛО", у Львові, ул. Сишинського. ч. 83.
(Lemberg, Austria.)

"УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно - критичний, громадський український місячник.

Заданєм Журнала "Укр Хата" є — по можливости повне осьвітлюване процесу ідейного; духового житя України з методою викривання основних моментів національности, що є основою всякої живої творчости. Література займе перше і найповажнійше місце на сторінках журнала.

Крім того "Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтеліґенції буде відкликати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) в ріжних проявах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публицистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка котра буде занотувати всі новини українських видань.

Журнал виходить ме при кінци кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, міцно зброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить: на рік два доляри і пів, на пів рік доляр і пів.

Передплатити і добути журнал "Українська Хата" можна: в Головній Конторі журнала — Київ, Дірова 4 . Росія; — також: в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. Австрія.

Европейська Фабрика

ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ
У ВІННІПЕҐУ.

Подає ся до відома нашим

костумерам і любителям старокраєвих масних виробів, що отворено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — а провадити її має еґзамінований до сього фаху у Львові Кракові й Перемишли д. Іван Завацький.

Виробляє він поверх сто родів ріжних масних виробів, як:

Ковбаси краківські, краяні, січені, завивані, пресські ковбаси і ковбаски, франкфуртські, дебречинські, паризькі, руські і польські.

Салями, паштети, полядвиці завивані, гамбурґери, сарфуляди, сальцесони звичайні й укладані.

Кишки паштетові, кашані, кроваві, ліберки і пр.

Зайдіть раз, а переконавшись будете завсігди заходити, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то буває в Канаді.

Замовляйте **особисто,** через телефон, або **письменно** а ми ручимо рівнож за скоре полагодження замовлення. — Ціни дуже приступні, почавши від 10 до 50 цт. за фунт.

З поважанєм

В. ХЛОПАН,

590 Burrows Ave., Winnipeg, Manitoba.

Phone St. John 430.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИИ.

(Дальше).

Шафар поглянув скоса на него, однак пішов і хотів налляти з другої бочки, де було вино для маршалків.

— Пожди но — сказав лев — дай мені вперед покушати й того вина.

І він націдив собі пів ведра і випив:

— Но, то ліпше, а все таки не те.

Розсердив ся тоді шафар і став ворчати:

— Така дурна скотина, а хоче уходити за знатока вина.

Но лев дав ему такий позаушник, що він так і розтягнув ся на землю, а як прочуняв, то, не кажучи ні слова, завів єго в окрему маленьку пивницю, де стояло королівске вино, котрого крім короля ніхто не пив. Лев сперщу налив собі пів ведра, покушав вина і сказав:

— Оттак, се вже буде справедливе. Налий но мені шість бутельок. Відтак вийшли з пивниці но скоротілько лев вийшов на сьвіжий воздух, зачав завертати ся, бо трошки упив ся був. І шафар мусів таскати вино до самих дверей гостинниці. Тут лев взяв від него кошик з бутельками і заніс єго до свого пана.

— От видиш, господарю — сказав стрілець — тепер у мене єсть хліб, печеня, ярина, торт і вино, всьо то саме, що подають королеви. А тепер я попирую з моїми другами.

І він сів за стіл і став їсти і пити, дав також попоїсти і напитись заяцю і лисиці, вовку, медведю і льву та був дуже втішений, бо бачив, що королівна все ще любить єго. Пообідавши, сказав господаревн:

— Но, господарю, я наїв ся і напив ся як сам король. Тепер піду в королівську палату і оженю ся з королівною.

— Та як се можна? — спитав хазяїн. — Таж у королівни єсть уже жених і сегодня має бути їх весіле.

Тоді стрілець добув хусточку, що єму подарувала королівна на змієвій горі, і де були у него завязані сім язиків потвори, і сказав:

— А от я добю ся свого при помочи того узла. Господар поглянув на хусточку і рік:

— Но, вже чому иншому, а се сему я ні за що не повірю. Я готов поставити на заклад свій дім з двором.

А стрілець взяв кошик з тисячею золотих, положив на стіл і промовив:

— А я ставлю отсе!

Міжтим король сидячи за столом, сказав до дочки:

— Що то за зьвірята снували у тебе цілий день по палаті?

А королівна відповіла:

— Я не можу пояснити тобі, але пішли но властителя тих зьвірят, а тоді пізнаєш, в чім діло.

Король післав слугу закликати того чоловіка і слуга вступив в гостинницю саме в ту мінуту, коли стрілець закладав ся з господарем гостинниці. Тоді стрілець сказав:

— От бачиш, господарю, король вже присилає по мене слугу, але я ще не піду.

І він сказав слузі:

— Донеси королеви, що я прошу вислати мені королівську одіж, шерстірню і слуг.

Почувши те, король спитав ся своєї дочки:

Що тут мені чинити?

А она відповіла:

— Пішли за ним, як він просить, тоді й побачиш, в чім діло.

І король післав ему одіж, шерстірню і слуг.

Скоро лише стрілець побачив їх, сказав до хазяїна:

— От бачиш, господарю, за мною таки прислали, як я хотів.

Потім одяг ся в королівське убране, взяв з обою хусточку зі зміевими язиками і поїхав до короля.

Коли той побачив єго, сказав до доньки:

— Скажи но мені тепер, як мені приймити єго?

— Вийди єму на стрічу, так ліпше буде — відказала она.

Король справді вийшов насупроти стрільця, завів єго до палати, а зьвірі ішли за ними. Тут король посадив єго поміж собою а королівною; маршалок - жених сидів по другій стороні стола, але стрілця він не пізнав. Саме тоді показували гостям сім голов змія і король сказав:

— Отсих сім голов відрубав змієви мій маршалок, тому-то я й видаю за него дочку.

Тут приніднявся з місця наш стрілець і, отворивши сім пащек потвори, спитав:

— А деж язики змія?

Налякав ся маршалок, поблід весь і не знав, що й казати; наконець в страху пробурмотів:

— У змія не буває язиків

На то стрілець відповів:

— Брехунам справді не годило би ся мати язика, но у змія є, а язики змія — то справедлива приміта, що по ній можна пізнати побідника.

Потім розгорнув хусточку, а в тій лежали всі сім язиків, і коли він зачав приставляти їх кожду часть — всі знадобились. Опісля взяв хусточку, на котрій було вишите імя королівної і показав королівній, кому вона її подарувала.

— Тому, хто убив змія, — відповіла.

Тоді він покликав своїх зьвірят, зняв з кождого шнурок коралів а з льва золоту застяжку і показуючи королівній, запитав ї, чия то:

— Коралі і золота застяжка були мої — відповіла она — но я їх роздала зьвірятам за те, що они помогли убити змія.

Тоді стрілець розповів всьо, як було:

— Коли я, утомлений борбою, ляг відпочити, маршалок відрубав мені молову, потім пірвав королівну і переконав всіх, що то він убив змія, але що він сказав неправду, на те найліпший доказ — язики, хустина і ожереле.

Потім розказав,як зьвірі вилічили єго при помочи чудесного кореня, як він цілий рік бродив з ними, як вкінци опять прибув сюди і дізнав ся від господаря гостинниці о обмані маршалка. Тоді король запитав свою дочку:

— Чи правда, що тай чоловік убив змія?

— Так — відповіла королівна — то щиріська правда. Тепер я могу відкрити поганий обман маршалка. Він вимусив на мені присягу, не вгадати єго, але тепер правда й без мене вийшла на верх. От чому я й просила, щоби весіле було аж через рік.

Тоді король приказав покликати своїх двайцять радних, щоби судити маршалка: а ті присудили, щоби єго розірвати чотирма биками.

Так заплатив маршалок за свое обманьство. А король видав свою доньку за стрільця і іменував єго своїм наслідником. Весіле виправлено дуже шумне, а молодий король післав за своїм рідним і прибраним вітцем і обсипав їх скарбами.

Не забув він і на господаря гостинниці, прикликав єго до себе і сказав:

— От бачиш, господарю, я таки оженив ся з королівною. Тепер твій дім з цілим двором належить до мене.

— Так оно й слідує по закону, відповів господар.

Но молодий король сказав на то:

— Але я поступаю з тобою не по закону, а милосерно: нехай твій дім з двором остане ся при тобі, а в додатку возьми еще собі і тую тисячу золотих.

Дальше буде.

СМІШНЕ.

Добре, та не дуже.

(З уст народа).

— Здоров!

— Здоров!

— А що нового?

— Нічого! шага тільки знайшов.

— Се добре.

— Не дуже то й добре, бо щербатий.

— Се погано.

— Не дуже то й погано, бо хоча й щербатий, а мірку гороху за нього купив.

— Се добре.

— Не дуже то й добре, бо червоточиною.

— Се погано.

— Не дуже то й погано, бо хоч з червоточиною, а свиню сим гороxом вигодував.

— Се добре.

— Не дуже то й добре, бо вовк свиню вкрав.

— Се погано.

— Не дуже то й погано, бо я вовка вбив.

— Се добре.

— Не дуже то й добре, бо пан шкру віднав.

А.: — Чи справді любиш ти рона Дорка, коли виходиш за нього?

Б.: — Е. то ні... Він уже має пятьдесять кілька років, а такого любити не можна. Але він, знаєш, богатий... А я так люблю гарно убиратись! Щодень новий капелюх, новий костюм...

А.: — Ах, яка ти щаслива!

В запалі.

Перед судом присяжних став 50-літний батько родини, обжалуваний о крадіж. Розправа відбуваєть ся перед Різдвом.

Адвокат закінчив свою зворушуючу оборону таким зворотом:

— Панове судії присяжні! Майте милосердє над обжалуваним і повісьте його на ялинції — як подарунок для його вималаних дітий!...

Добрий парох.

— Наш парох дуже добра людина. Вдові Михайловій почислив за похорон її мужа всього трицять корон, а коли вона сказала, що не тілько що не має гроший, але й не має своєї голови де приклонити — то казав приходити її на ніч до себе.

Чи вгадала?

Він: Ах, дорога пані, вислухайте мою просьбу. Не можу жити без вас і, вірте мені, що я по самі вуха —

Вона (перебиває): В довгах!

Чи є що гіршого від чорта?

— Чи є що гіршого від чорта?

— А є!

— Та що такого?

— Секвестратор!

— А то чому?

— Бо у нас була корова, яка дуже била і не хотіла давати молока. Тато нераз казали: "А бодай тебе всі чорти взяли!" Чорти корови не взяли, а забрав її секвестратор.

Всячина.

СЬПІВАЮЧІ СКЕЛІ І ПІСНИ.

Народні повіря та байки богато оповідають про таємничі голоси природи: нераз чуємо про гори, про ліси або долини, що витають подорожного то солодкою то грізною музикою. А однак в тім творі народної уяви містить ся деще правди: того рода голоси природи не належать до рідкости. Прослідженєм їх занялись ся останними часами німецький учений Гінтер; вислідом його праці є видана недавно монографія, посьвячена сьпіваючим горам, лісам і долинам, як також споріденим явищам природи.

В сій розправі згромадив Гінтер як вислідн власних обсервацій, так і подробиці та поясненя явищ подавних иншими авторами. Деякі з них заслугують на повторене.

В альпейських околицях Шванберґальпе стверджено Мали звук тонів дзвону, яких ґенезу приписує витрискуючому не далеко гірському жерелови. Його шум, відбитий відгомоном о сусідні скелі, набирав музикального звуку. Німецький фізик Опель посьвячує в своїх наукових розправах довший уступ тонам видаваним через жерела, а поясняє їх нерівномірним переливанєм води по скалистих грудах; звук могутніє зріжничкованим відгомоном.

Гінтер обсервував голоси природи подібні до звуку сельських арф, в лісній просмику коло Фріберґу в Чорнім лісі; він вслухав ся в віддалене, котре перераджує мешканців села Тропекен в недалекій гірській кітлині. Автор припускає, що в однім і в другім випадку ґенезою звуків є шум плинучої води і покликує ся на досліди братів Раймів, котрі в численних касках стверджали виразно звучний тризвук Ц-дур з басовим тоном Ф.

Далеко лекше знайти пояснене сьпіваючих скель. А. Гумбольд оповідає про гранітову скелю над рікою Оріноко, котра при сході сонця грала наче могутні органи; Рулей згадує про гранітів, бльок, виколоблений в формі клепсидри, котрий потрясений видавав глибокі, глухі тони. В обох сих випадках таємничі звуки викликував без сумніву вихор, що продирав ся крізь щілини скель.

Споріденим явищем природи є сьпіваючий пісок, котрий нераз обсервували подорожні в пустини. Вже Рісбери і Марко Польо говорять про таємничі голоси бубнів, які чули на пустини; описи подорожних з XIX, століття потверджують ті обсервації. Подібні відголоси можна почути на пісковиx морських побережах.

Ленц в часі подорожи через Сагару до Тімбукту чув нераз протяжні, глухі звуки, ніби голоси труб, що звучали то тут то там з горбків піску. Гінтер пояснює їх зсуванєм піску, в наслідок того повстають воздушні филі, котрих амплітуда є зразу дуже мала, а відтак безнастанно збільшає ся.

Царська родина не хоче знати Конституції.

До Відня (столиці Австрії) приїхала з Росії панна Маргарета Еагер, котра була 8 літ учителькою царських дочок в Царськім Селі. (Цар живе з родиною в Царськім Селі, недалеко Петербурга). Відвідав її один редактор віденської німецької газети і просив, щоби йому оповіла деще з житя царської родини. Вона оповіла йому про науку царських дітий. Крім учительок, котрі не розлучають ся з царськими дочками, держить цар для учени їх професорів університету, котрі звичайно старають ся так їх учити, аби цар був вдоволений. Але лучив ся один професор, що не вмів іти під лад царським приказам і його прогнано за се, що осьмілив ся сказати, що в Росії є конституція. Стало ся се так. Він викладав дочкам царя історію Франції і при сій нагоді згадав про конституцію. Старша царівна Ольга перервала виклад і спитала ся: "Що се є конституція?" Тоді цариця, котра сиділа при лекції, дала професорови остерігаючий знак, щоби не говорив про конституцію. Але професор мимо того таки говорив і сказав, що конституцію має також оРсія. Нараз по сих словах зірвала ся молодша царівна Тетяна і сказала: "Перепрошаю Вас, я певна, що Росія не має конституції, бо мій батько ніколи не згодив би ся на щось подібне!" Тоді на сім лекція скінчила ся і того самого дня професора відправлено і він мусів відїхати з Царського Села за свою сьмілість, що назвав Росію конституційною державою. Дальше описувала панна Еагер домашне житє і звичаї в царській родині. Цар любить цілими днями ходити з псами по горді (се йому пасує), а вечерами сидить з родиною та розмовляє. Нішо його не цікавить, хиба яка комедія в театрі, аби трохи розірвати ся. Журить ся найбільше цар і цариця своїм одиноким Алексієм, котрий лежить безнадійно хорий. Цар, котрий вже збайдужнів до цілого сьвіта, не бере собі того так дуже до серця, а жаль йому хиба тому, що не лишить наслідника. Але цариця так зжурила ся, що хоч має ледви 40 літ, а виглядає більше ніж на 50. Про причину недуги царевича ріжно говорять, а найправдоподібнійше буде се, що він впав в недугу через удар на кораблі, який спричинив уплив крови і так слабого хлопчини, котрий удав ся в царя безнастанно хоруючого. Чи сей удар на кораблі був наслідком припадку, чи замаху, годі було ствердити.

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

Перша українська фабрика у Вінніпеґу

що виробляє ріжні меблі, бюра, офісові столи шафи і річи сим подібні.

Виробляємо двері до хат, вікна по найтаньших цінах. В нас можна дістати ріжні шкла і шлюфовані зеркала. Також висилаємо наші вироби і на провінцію по найдешевших цінах. Нігде не дістанете дешевше як у нас.

Тому свій до свого!

Приходіть або пишіть на адресу:

M. HAWRYSZ

Phone St. John 2872
1182 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Важні постанови приписів канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд аґентом, або в місцевого аґента дотичного дістрікту. Впис через заступництво можна полагодити в кождого аґента на даних услівях, в батьком, матерію, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його посідання, або його батька матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстету. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду, виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в данім дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 рока, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ.
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter в Pritchard від год. 1-2 по пол. і від 6-10 вечером. Telephone: St. John 896 як також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знаній під назвою Приватного Шпиталю від ч. 415-417 Pritchard Ave. від год. 8-12 рано. 3-6 по пол. і 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

Жидів на сьвіті є після статистичного атласу Й. Гікмана на р. 1913-ий 12,128,000, так що вони творять 0.7% цілої людности. З того числа припадає на Галичину 900,000 Жидів, себто 11.1% цілої людности, на Польське Королівство 1,538,000 себто 14% цілої людности. Найбільший процент творять Жиди між населенєм Нового Йорку, де їх на 5 міліонів мешканців є 16%. Відтак що до висоти жидівського проценту іде Варшава. Живе там більше Жидів як у Франції, Болгарії й Італії, разом взятих.

Дивне уроєнє.

В Дінвер, Мо., переїхав потяг одного молодого чоловіка і приніслено єго в шпитали ні відтяти йому ногу. Біль у відтятій нозі викликав у терпячого уроєнє, що єго біль походить з причини, що відтяту ногу закопано зі скорченими пальцями. Не помагали жадні вговорювання і остаточно треба було ся відкопати ногу і представити її колишньому властителеви випростуваними в ній пальці. Як доперва він побачив, що пальці в відтятій нозі стоять просто, успокоїв ся і засипав та тепер приходить до здоровля.

Не хотять Билого.

Послідної суботи парафіяни церкви св. Томи відбули свої річні збори. Між иншими внесками був також внесок, щоби спровадити Била Сондея. Внесок перепав, бо більшість не годила ся з єго способом проповідуваня.

Знова американські часописи Піцбург... до Окане, де згодия ся доносять, що Билий вийде з ... трати "бейзбол". Треба знати, що Билий нім став "проповідником" був завзятим грачем в ... [illegible]

Архієпископ проти суфражисток.

Архієпископ Мілер з Сінсінаті в своїм пастирськім листі противить ся рівноправности жінок і упоминає католиків виступати проти суфражистов на кождім кроці. Він мотивує се тим, що коли жінки дістануть право голосованя, то стратять скромність, лагідність, дівочу і делікатність, як також і не перестануть бути королевами домашних огнищ.

Атабаска таки йде в гору

Часописи доносять, що сими днями вислано 10 потягів тайзів з Атабаски до Гумбольдт в Саскачевані де Сіенар будує свою желізницю. Богато людий було занятих коло Атабаски в лісах, що каже дуфати, що достава тайзів буде вдоволяюча.

Тепер ряд провів телеграфічні дроти з Атабаски до Форт МкМурі і до Ляк Ля Біш. Сі телеграфічні лінії є призначені для желізниць, котрі ряд Альберти забондував.

Найважнійше в розвою Атабаски показує ся те, що Скінер стріт продовжено ще на дві милі, чого безустанно домагали ся мешканці коло Годсон - бейської резерви. — Кажуть, що сей стріт буде для Атабаски тим, чим для Вінніпегу є Портедж евню.

Мурина уласкавлено на се, щоб можна було перевести на нім засуд смерти.

В місцевости Літл Рак, Арк. ведено недавно тому судову розправу проти мурина Велтона, який вже передше був засуджений за рівнорідні злочини, на кари, котрі разом давали 115 літ вязниці. Згадана розправа, в котрій вийшло на верх, що мурин допустив ся убійства одної мурини, в цілі зрабленя її 50 центів, покінчилась проголошенєм вироку смерти. Щоби однак мати можність перенести засуд смерти, говорнор мусів уласкавити мурина від кари 115 літної вязниці. Прочитавши уласкавленє, посаджено мурина на електричнім стільци і виконано засуд.

Трост торговлі живим товаром

Ню Йорк є в сих часах найбільшим ринком і осідком тросту міжнародної торговлі живим товаром. Передовсім богаті жиди мають агенти, походячі з Австрії і Росії, поміж сьвіжо приїхавшими дівчатами з Австрії і Росії.

Як виказало слідство в части 1913 р., зникло без сліду більше як 1000 приїхавших з Европи дівчат, в часі подорожи з Ню Йорку до Шікаго, тепер знову поліція обчислює, що в трох остатних місяцях зникло без сліду в Ню Йорку 397 неповнолітних дівчат. Торговельники живим товаром суть дуже богаті і мають великі впливи політичні і тому борба з ними неможлива.

Засуд на індійських повстанців.

Минувшого року якийсь Го... звав проголосив себе в Індії пророком, зібрав значне число прихильників і розпочав з англійським правительством війну, нападаючи на поменші желізничі стації і вбиваючи англійсько - індійських урядників. По кровавій боротьбі здобули англійські війська його і його сторонників до неволі. Проти всіх розпочато процес о оружне повстанє проти англійського правительства.

Недавно закінчив ся процес Гонідара засуджено на смерт другого командира на досмертну вязницю, а 28 инших сторонників по 3 літ вязниці.

Шікаго місто розводів.

Судова статистика в місті Шікаго виказує, що в однім лише році 1912 полагоджено 5 тисяч справ розводових. Є се число в порівнаню до населеня дуже велике, коли зважить ся, що в Лондоні, котрий є 3 до 4 рази більший від Шікаго було в році 1912 всего 920 розводів. Число розводів з кождим роком збільшає ся і приносить суспільности необчислені страти. В однім році 2,500 дітий стратило родительську опіку. Щоби пізнати, як велику шкоду спричиняють розводи, нехай служить факт, що протягом послідних 14 літ т. є від часу покликаня до житя судів для малолітних вчесено поверх 50,000 просьб о забезпечене опіки дітям, з котрих 10,000 походило від родичів, які розвели ся.

Щоби на будуче хоч в части запобічи сему лиху, судія Невіт домагає ся, щоби в судах не признавано розводів тим родичам, що мають діти, так довго, доки не докажуть, що їх діти після розводу будуть мати опіку і средства до житя.

Горкий здоров?

Після донесеня петербурського кореспондента англійської часописи "Дейлі Нюс", Максим Горкий, славний соціялістичний письменник, мав написати в листі до часописи "Руское Слово", що він є цілком вилічений зі сухіт через примінене лучів Рентгена після методи дра Манухіна.

Кореспондент доносить, що богато кореспондентів питало його, як він вилічив ся, а письменник відповів, що він був хорий на туберкульозу ... літних, коли др. Манухін застав його на острові Капрі в Італії в жовтни минувшого року і чотири рази примінював до його лічено лучів Рентгена.

Хотяй Горкий ... тепер в Петербурзі, отже в дуже ... опології, помимо того не лічив ся вже більше, набирає ваги і не чує жадних слідів хороби. Заявляє, що підчас лічения не відчував ані болів ані первозности ані по скінченю лічения яких лихих наслідків.

Злінчовано мурину.

Марія Скот, мурина, замордувала перед тижнем в місті Мускогі, Окла., білого молодця Й. Ніса, встромивши йому в серце ніж. Арештована через місцеву поліцію, сиділа вона в тимчасовій вязниці, ожидаючи розправи і засуду. Приятелі убитого чоловіка, розярені вчинком мурини напали серед ночи замасковані на вязницю і виволікли жертву на вулицю. Сторожа що пильнувала вязниці, вони звязали, а забравши ключі, кинули його в кут. Перестрашена мурина благала нелюдським голосом о дарованє її житя. Але на нішо не здали ся мурини просьби. Затягнувши мотузок на шию, повісили мурину на найблизшім стовпі телеграфічнім. В годину опісля прибув на місце нового злочину, шериф та сконстатував лише невідкличну смерть мурини. За убійниками всякий слід загинув.

Женщина бандитою.

В Албани, Н. Й., зловлено жінку з галь до танців 20 літну Йосифу Ельдоро. Під жіночим убранєм носила вона мужеське убранє і мала револьвер і штилет. Коли поліція арештувала її, боронила ся завзято. Арештоване спричинило до зізнане одного бандита, котрого засуджено на 20 літ вязниці за рабунок. Дівчина ся має на совісти цілий ряд нападів уличних і рабунків готелевих. Однак ані раз не приловлено її на ремеслі.

Український селянин винахідником.

Російські часописи доносить що український селянин зі села Хижиння в київській губернії на російській Україні Йосиф Рабокін видумав таку машину, котра працює без опаленя і без пари. Винахідник будує машину свого винаходу у спілці з сусідами, о силі 100 коний. Він наминає свою машину повдушним колесом і гадає ужити її на млин. До будови машини все вже готове і в літі піде вона в рух. Винахідник простий селянин і ледви вміє трохи читати і писати.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і першорядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка краєва 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лiпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба ліпше за гальон	$3.50

Угорське вино кварцова флашка від 25ц до $1.25.
На замовленя висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757. Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son
Баннері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішнє їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкрашою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіарською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіар компанії через 30 літ, будучи, головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переселнім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаний між нашими і одинокy компанію, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракоцюк при помочи п. Й. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КУПУЙТЕ ШЕРИ
В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".
Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20 000.
Шери продають ся по $1.00 (одному доляровi) один.
Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.
По всякі інформації пишіть на адрес
"CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.
Ширіть і передплачуйте часопись "**КАНАДУ**".
Передплата виносить лишки $1.00 **на рік**.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адрес: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 5 Мая 1914. Число порядкове 35. Winnipeg, Man. Tuesday May 5th 1914. Число 17.

1814 ! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ! 1914

НОВИНКИ.

Повідомленє.

Богато з наших читачів зголошують ся до нашої часописи по горожанські папери, покликуючись на оголошенє, що було поміщене в нашій часописи, тому подаємо до відома, що бувше оголошенє відносилось лише до міста Вінніпег, а хотівші дістати папери мусять удатись до найблизшого судії, нотара або комісара до відбираня присяг.

Адміністрація.

Сербія по війні.

В Сербії тепер велика біда. державна каса пуста, нема чим обгатити державні видатки. На здобутих від Туреччини і від Болгарії земях сербське правительство не заложило доси болгарських шкіл, котрі підчас турецького панованя удержували македонські Болгари з добровільних жертв народа та з підмоги Болгарії.

Самовбийчий замах. з любови.

На дорозі до Богданівки пробував вчера відібрати собі жите вистрілом з револьвера 22-літний рушникар Казимир Вуйціцкі. Тяжко раненого десперата по заосмотреню відставило поготівє ратункового товариства до загального шпиталю. Причиною замаху самовбийника нещаслива любов.

Метри під "Український Город" у Львові закупили у ме на дальше отсі добродії:
п. Іван Батицький з Брендону ....за 5 дол.
п. Лука Батицький з Брендону ....за 2 дол.
П. Карманський.

Жінка Кравченка приїхала до Вінніпегу, де буде проживати з батьком Кравченка в одній "борднг - гавз". Адвокат Соффілд каже, що він старає ся о позволенє, щоби Кравченко міг бачити ся з жінкою.

До тепер підписало ся **40 тисяч** людий, щоби кару смерти на котру Кравченко був засуджений, змінити на дожиботний кримінал. Сі підписи відошле ся до міністра справедливости в Оттаві, разом з просьбою о уласкавленє.

Оборонці Гегля і Вестлейка добились свого. — В понеділок о 11-ій годині зачинає ся нова розправа в апеляційнім суді. — Як найдуть підсудні на сій розправі, донесемо.

Пять долярів кари і 20 центів відшкодованя.

Париський суд узнав Генрі Персона винним смерти Марія Лісого. За се судія засудив Персона на 5 дол. кари, а жені Лісого 20 центів відшкодованя за чоловіка.

Річ мала ся так: Лісе прийшов ікупати ся до Персона, а влізши до ванни, загорів по причині злого провітрюваня парні.

304 гомстеди.

За місяць цьвітень вінніпегський "ленд офіс" роздав 304 гомстеди, або 100 гомстедів більше, як послідного року в тім самім місяци.

Кальо буде поєдинкувати ся.

Чоловік пані Кальо, що вбила редактора "Фігаро" Кальмета, зістав вибраний назад послом до французького парляменту.. Тепер Кальо візвав на поєдинок ДАліє за те, що той образив єго виборців, розвішуючи плякати, на котрих було написане, що чесні виборці не стануть попирати криміналиника, себто натякаючи на Калього жінку, котра сидить тепер в арешті очікуючи суду за забитє Кальмета, котрий грозив, що опублікує її листи писані приватно до свого чоловіка ще заким они пібрались.

Жертва альноголю.

Доносить з Россер, що там згинув під колесами потягу якийсь Індіян. Сей Індіян мав вопити ся в Вінніпегу, а поліція навіть твердить, що вже має варант на того, що продав сьому Індіяниниови горівку.

Люди, що робили на секції позбирали єго тіло і віддали в руки комісії, що приїхала з Вінніпегу.

А. Гух і П. Колодій.

20 нових музеїв у Ню Йорку.

В недовгім часі має повстати в Ню Йорку 20 нових музеїв, котрі будуть коштувати 25 міліонів долярів. Кождий музей окрема буде посьвячений одному відділови знаня. Будуть окремі музеї: електрики, малюваня, астрономії, мореплавства, приладів до ратованя підчас нещастя, воздухоплавства, механічних штук, хліборобства, гірництва, історичних документів, гігієни, керамики, архітектури, будови доріг, торговлі, промислу, садівництва, друкарства і вкінци робітничий музей. Найбільший музей буде при 19. улиці. Між основувателями тих музеїв є отсі особи: др. Кунц, Шіф, Стронг, Гарі, Тома Едісон, Тесля, Геджес, Пірі й инші.

Відкритє злодійської печери.

У найбогатшій части Будапешту (столиці Угорщини) під самим боком палати справедливости найшла поліція печеру кримінальних злодіїв. На основі донесінь трох злодіїв, яких поліція арештувала, вийшли детективи на означену площу, де давнійше стояв старий млин і при куні старої цегли промовили слово, що служило злодіям за гасло. Ледви вони слово промовили, отворила ся стіна, що виглядала на муровану з цегли, і детективи увійшли до середини. Там найшли справді не до то не зміненої, а товари всего рода почавши від міхів цукру і кави, а скінчивши на ортеянах. По обох боках корридора ішли келії, числом 35. Кожда келія становила мешканє одного злодія. Злодії жили собі весело в підземелю. Велика кімната зараз при вході служила їм за кімнату, де відбувала ся пиятика, що можна було виносити з величезного числа флашок з шампану. Злодіїв половлено, коли вечером вертали до свого підземеля. Банда оперувала не лише в самім Будапешті, а ле й по цілій Австро - Угорщині, а навіть в Італії та Швайцарії.

Депеша чорносотенців до цісаря Франца Йосифа І.

Петербург "Реч" доносить, що в Одесі відбули ся численні збори "союза русскаго народа", на котрих обговорено справу львівського процесу проти Бендасюка і тов. справу мармароського процесу. По довгій дискусії рішено вислати до цісаря Франц Йосифа І. телеграму з просьбою, щоби процес проти Бендасюка і тов. казав спинити, а всех засуджених у мармароськім процесі випустити з тюрми.

Тисяч - міліоновий буджет.

Англійський канцлер, Льойд Джордж, має жадати тисячміліонового буджету від англійського парляменту. Гроші на сей буджет має ся отримати з доходових податків і з податків від автомобілів.

Велика частина з гроший сего буджету піде на побільшене запомоги матерям в часі, коли они є не здібними до роботи, себто в часі пологу, як також на запомоги для бідних шкільних дітий.

Більшість англійського населеня одобрює сей буджет.

Відважний напад на почту.

Десятьох уоружених людий серед білого дня напали на почтовий і тельграфічний уряд, наміряючи зрабувати 100 тисяч рублів, які лиш що прибули почтою. Надійшла сторож і відбила напад.

Зловлено Мацохового спільника.

Станислава Залога обжалованого за співучасть в убийстві в Ченстохові, доконаного Мацохом і за участь в рабованю ченстоховських дорогоцінностий — віднайдено в Америці. Залога видадуть Росії.

Страшна година.

Деякі лікарі збирали відомости про те, в якій годині найчастійше мруть люди. На підставі досьвіду при 57 тисяч випадків смерти один белгійський лікар каже, що найбільше людий помирає між 5 а 7 год. рано. Тільки в Італії через щось найбільше вмирає в полудне. По всьому ж сьвіті найменше вмирає людий між 7 а 11 год. вечер.

Продала сестру.

В місті Солуна в Греції продала Анна Золя (родом з Угорщини) свою 13-літну сестру, Ельвіру тамошному урядникови тютюнової фабрики. Коли про се довідав ся тамошний австро - угорський консуль, дав Анну Золю арештувати, а справу передав угорському судови, котрий засудив її на 6 місяців арешту.

Англійському королеви бракує 100 тисяч рекрутів.

В Англії впевнили ся дуже неприємні для військового міністерства тайни. Вже кілька місяців тому вабудило ся у англійської суспільности підозріня, що з англійською армією не все добре. Видно було по великих оголошенях у всіх поважнійших і почитнійших газетах, які величали гарне житє в армії, рівночасно "мувінг - пікчери" і брошурки робили те саме. Ось тепер власне показало ся, що ся вся агітація на ніщо не здала ся. Королеви англійському бракує 100 тисяч рекрутів. Урядники військові приписують се тому, що тепер збільшила ся еміграція до Канади, Австралії і других кольоній Англії і що тепер легше дістати заняття при помочи урядових "бюр виміни праці."

"РІДНА ШКОЛА"
в Галичині потребує тепер більше як коли небудь передше Вашої помочи!!

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати; — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть наші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і нам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man. C. GENIK. Управитель загр. відділу.